

«Өзенмұнайгаз» акционерлік қоғамы

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

*2024 жылғы 31 жеселтоқсанда аяқталған жыл үшін,
тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебімен қоса*

МАЗМУНЫ

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп	1
Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп	2
Акша қаражатының козғалысы туралы шоғырландырылған есеп	3
Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп	4
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер	5-39

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

«Өзенмұнайгаз» АҚ-ның Акционеріне, Директорлар кеңесі мен Басшылығына

Пікір

Біз «Өзенмұнайгаз» АҚ мен оның еншілес үйімінің (бұдан әрі -«Топ») шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік, әрі оған 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп, жынытық кіріс туралы шоғырландырылған есеп, көрсетілген күнге аяқталған жыл үшін меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп және акша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп, сондай-ақ есеп саясатының маңызды ережелері туралы ақпаратты қоса алғанда, шоғырландырылған қаржылық есептілікке жасалған ескертпелер жатады.

Біздің пікірімізше, қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік барлық елеулі қатынастарда 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайын, сондай-ақ көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі акша қаражатының шоғырландырылған қозғалысы мен шоғырландырылған қаржылық нәтижелерін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХКЕС) сәйкес дұрыс бейнеледі.

Пікірді білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз одан әрі біздің есебіміздің «Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлігінде сипатталған. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңес (БХЭСК) қабылдаған Кәсіпқой бухгалтерлер этикасының халықаралық кодексіне (БХЭСК Кодексі) (халықаралық тәуелсіздік стандарттарын қоса алғанда) және біздің шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудитіне Қазақстан Республикасында қолданылатын этикалық талаптарға сәйкес Топқа қатысты біз тәуелсізбі және біз осы талаптар мен БХЭСК Кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттерді орындадық.

Біз алынған аудиторлық дәлелдер өз пікірімізді білдіру үшін негізdemе ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылады деп пайымдаймыз.

Басшылықтың және Директорлар кеңесінің шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ХКЕС-ке сәйкес жасалуы және шынайы ұсынылуы үшін әрі басшылық шынайы емес әрекеттердің немесе қатенің салдарынан маңызды бұрмалануы жоқ шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесі үшін жауапкершілік көтереді.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыра алу қабілетін бағалау үшін, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтердің ашылып көрсетілуі үшін және басшылық Топты таратқысы келген, басшылықтың қызметін тоқтатқысы келген жағдайларды немесе оның мұндай әрекеттерге іс жүзіндегі баламасы болмай қалған жағдайларды қоспағанда, есептіліктің қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалдың негізінде жасалуы үшін жауапкершілік көтереді.

Директорлар кеңесі Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігінің дайындалу процесін қадағалау үшін жауапкершілік көтереді.

Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз шоғырландырылған қаржылық есептілік бүтіндей адаптацияның өзінде адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан және біздің пікіріміздің қамтитын аудиторлық есепті шығаруда елеулі бүрмалануларды қамтымайды деген ақылға қонымынды сенімдікке қол жеткізу болып табылады. Ақылға қонымынды сенімділік сенімділіктің жоғары дәрежесін білдіреді, бірақ Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит елеулі бүрмалану бола қалғанда оны әрдайым анықтайтындығының кепілдігі болып табылады. Бүрмаланулар адаптацияның әрекеттердің немесе қателердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке-жеке немесе жиынтығында осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің негізінде қолданылатын пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізделген күйде пайымдауға болса, елеулі болып есептеледі.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудиттің шеңберінде біз кәсіпкөй пайымдауды қолданып, бүкіл аудиттің бойына кәсіптік скептицизмді сақтап қаламыз. Сонымен бірге, біз келесіні орындаімyz:

- ▶ Адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан болған шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бүрмалану тәуекелдерін анықтап, бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық процедураларды жасаймыз; өз пікіріміздің білдірілген үшін негізде анықтап, әрі лайықты болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Қателердің нәтижесінде елеулі бүрмаланудың анықталмауы тәуекеліне қарағанда, жоғарыдағы адаптацияның кепілдігін анықтап, әйткені адаптацияның әрекеттердің нәтижесінде елеулі бүрмаланудың анықталмай қалу тәуекелі, әйткені адаптацияның әрекеттерге сәз байласу, алдау, қасақана жіберіп қою, ақпараттың дұрыс ұсынылмауы немесе ішкі бақылау жүйесін айнала жасалған амалдар кіруі мүмкін;
- ▶ Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікірдің білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық процедураларды әзірлеу мақсатында, аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін түсінеміз;
- ▶ Қолданылатын есеп саясатының лайықты сипаттын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің және тиісті ақпараттың ашылып көрсетілуі негізділігін бағалаймыз;

- ▶ Басшылықтың қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалды қолдану заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз және түскен аудиторлық дәлелдердің негізінде Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінде айтарлықтай күмән туғыза алатын оқиғаларға немесе талаптарға орай елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы тұжырым жасаймыз. Егер де біз елеулі белгісіздіктің болуы туралы тұжырымға келетін болсақ, біз өзіміздің аудиторлық есебімізде шоғырландырылған қаржылық есептілікте ақпараттың тиісінше ашылып көрсетілуіне назар аудартуымыз керек немесе егер ақпараттың осылайша ашылып көрсетілуі лайықты болып табылмаса, пікірімізді түрлендіру керек. Біздің тұжырымдар аудиторлық есебіміз жасалған күнге дейін түскен аудиторлық дәлелдерге негізделген. Дегенмен келешек оқиғалар немесе талаптар Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылып қалуына әкеп соқтыра алады;
- ▶ Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің бүтіндегі ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын бағалаймыз, оған қоса ақпаратты ашып көрсету, сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің оның негізінде болған операциялар мен оқиғаларды олардың шынайы ұсынылуын қамтамасыз ететіндегі етіп ұсынылатындығын бағалаймыз;
- ▶ Шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы пікірді білдіру үшін үйімнің қаржылық ақпаратына және топ ішіндегі шаруашылық қызметке қатысты жеткілікті болатын лайықты аудиторлық дәлелдерді аламыз. Біз жалпы басшылық ету, бақылау және Топ аудитінің жүргізілуі үшін жауап береміз. Біз аудиторлық пікіріміз үшін жеке дара жаупты болып табыламыз.

Біз Топтың Директорлар кеңесінің назарына, өзгесінен басқа, аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертүлер туралы, оның ішінде егер біз аудит процесінде ондайларды анықтасақ, ішкі бақылау жүйесінің едәуір кемшіліктері туралы ақпаратты жеткізе отырып, онымен ақпараттық өзара әрекеттесуді жүзеге асырамыз.

„Эрнст энд Янг“ ЖШС

Рустамжан Саттаров

Аудитор / «Эрнст энд Янг» ЖШС-тің
Бас директоры

Аудитордың 2012 жылғы 6 қаңтардағы
№ МФ-0000060 біліктілік күелігі

Қазақстан Республикасының аумағында
аудиторлық қызметпен айналысуға арналған
мемлекеттік лицензия сериясы МФЮ - 2,
№ 0000003, Қазақстан Республикасы Қаржы
Министрлігімен 2005 жылы 15 шілдеде
берілді

050060, Қазақстан Республикасы, Алматы қ.,
Әл-Фараби даңғылы, 77/7, «Есентай Тауэр» ғимараты

2025 жылғы 21 ақпан

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Мың тәңгемен	Ескерт.	2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан
Активтер			
Айналымнан тыс активтер			
Негізгі құралдар	5	715.031.825	635.165.717
Материалдық емес активтер		1.352.699	1.510.751
Айналымнан тыс қаржы активтері	6	8.109.850	5.929.841
Кейінге қалдырылған салық бойынша актив	18	-	3.465.768
Айналымнан тыс активтер үшін төленген аванстар		19.428.324	22.902.248
Айналымнан тыс активтер жиыны		743.922.698	668.974.325
Айналымдағы активтер			
Тауар-материалдық қорлар	7	20.945.437	26.730.073
Салықтар бойынша алдын ала төлем және өтелуге ҚҚС	8	22.094.837	37.857.197
Корпоративтік пайда салығы бойынша алдын ала төлем		17.804.211	14.671.137
Төленген аванстар және болашақ кезеңдердің шығыстары		48.790.613	25.555.769
Сауда және басқа да дебиторлық берешек	6	59.004.339	74.952.183
Ақша қаражаты мен оның баламалары	6	4.750.922	12.509.197
Айналымдағы активтер жиыны		173.390.359	192.275.556
Активтер жиыны		917.313.057	861.249.881
Капитал			
Акционерлік капитал	9	334.275.985	334.275.985
Бөлінбекен пайда		317.950.914	328.570.154
Бас үйімнің акционерлеріне келетін меншікті капитал		652.226.899	662.846.139
Бақыламайтын қатысу үлесі		(1.702.282)	(652.804)
Капитал жиыны		650.524.617	662.193.335
Міндеттемелер			
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттеме	18	8.560.085	-
Резервтер	11	44.221.211	44.583.251
Ұзақ мерзімді міндеттемелер жиыны		52.781.296	44.583.251
Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар	10	87.491.265	24.109.775
Резервтер	11	3.384.016	5.862.730
Пайдалы қазбаларды өндіруге салынатын салық және төленуге жататын ренталтық салық	12	8.606.341	38.565.824
Сауда және басқа да кредиторлық берешек	13	114.525.522	85.934.966
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиыны		214.007.144	154.473.295
Міндеттемелер жиыны		266.788.440	199.056.546
Міндеттемелер мен капитал жиыны		917.313.057	861.249.881

Бас директор

Ж.А. Саймаганбетов

Бас директордың экономика және қаржы жөніндегі орынбасары

К.Ж.Бекмағанбетов

Бас бухгалтер

А.И.Успанова

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

<i>Мың тәңгәмен</i>	<i>Ескерт.</i>	<i>31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін</i>	<i>2024 жылғы</i>	<i>2023 жылғы</i>
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім	14	857.112.769	784.314.293	
Әткізуудің өзіндік қуны	15	(556.202.097)	(500.978.639)	
Жалпы пайда		300.910.672		283.335.654
Өткізу шығыстары, жалпы және әкімшілік шығыстар	16	(237.999.469)	(219.657.656)	
Операциялық пайда		62.911.203		63.677.998
Қаржылық кіріс		1.974.339	2.122.489	
Қаржылық шығындар	17	(14.316.308)	(5.283.012)	
Ұзақ мерзімді активтердің құнсыздандануы	3	(52.510.985)	(33.100.651)	
Негізгі құралдарды шегеруден болған кіріс, нетто		618.784	245.762	
Бағамдық айырмадан түсетін кірістер/(шығыстар), нетто		8.271.095		(3.870.124)
Салық салынғанға дейінгі пайда		6.948.128		23.792.462
Табыс салығы бойынша шығыс	18	(27.794.898)	(12.675.256)	
Бір жылғы (зиян)/пайда		(20.846.770)		11.117.206

Басқа да жиынтық кіріс

Келесі кезеңдерде пайданың немесе зиянның құрамына қайта
сынылтаяга жаттایтын өзге де жиынтық кіріс сомалары
(салықтарды шегере отырып):

Белгіленген төлемдері бар зейнетақы бағдарламалары
бойынша қайта бағалаудан болған (зиян)/кіріс

11 (404.453) 142.299

Келесі кезеңдерде пайда немесе зиян құрамында қайта
жіктелуге жатпайтын басқа да жиынтық кіріс

(404.453) 142.299

Салықтар шегерілген жылғы жиынтық (зиянның)/кірістің
жиыны

(21.251.223) 11.259.505

Бас директор

Ж.А. Саймаганбетов

Бас директордың экономика және қаржы жөніндегі орынбасары

К.Ж.Бекмағанбетов

Бас бухгалтер

А.И.Успанова

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың тенге	Ескерт.	31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	
		2024 жылғы	2023 жылғы
Операциялық қызмет			
Салық салынғанға дейінгі пайда		6.948.128	23.792.462
Салық салынғанға дейінгі пайданы таза ақша ағындарымен салыстыруға арналған түзетулер			
Тозу, тауысылу және амортизация	15, 16	98.907.810	74.582.695
Ұзақ мерзімді активтердің құнсыздандыны	3	52.510.985	33.100.651
Негізгі құралдарды шегеруден болған кіріс, нетто		(618.784)	(245.762)
Бағамдық айырмадан іске асрылмаған кіріс/(шығыс), нетто		(1.056.769)	2.330.677
Резервтердегі өзгеріс		(6.951.163)	(2.046.303)
ККЗ резервінің өзгеруі		89.145	(435.262)
Каржылық шығындар	17	14.316.308	5.283.012
Каржылық кіріс		(1.974.339)	(2.122.489)
		162.171.321	134.239.681
Айналым капиталына түзетулер			
Тауар-материалдық қорлардағы өзгеріс		5.784.811	(5.936.947)
Салықтар бойынша алдын ала төлемдердің және өтелуге ҚҚС-тегі өзгеріс		15.289.533	(22.471.229)
Төленген аванстар мен келешек кезеңдердің шығыстарындағы өзгеріс		(21.656.220)	(6.707.907)
Сауда және басқа да дебиторлық берешектегі өзгеріс		15.747.967	16.491.942
Сауда және басқа да кредиторлық берешектегі өзгеріс		16.821.222	7.533.488
Пайдалы қазбаларды өндіргүре салынатын салықтың және төленуге жататын рента салығының өзгеруі		(29.959.483)	(8.681.259)
		164.199.151	114.467.769
Алынған сыйақы		1.446.145	1.562.506
Төленген табыс салығы		(18.646.459)	(9.483.857)
Операциялық қызметтөн түсінен таза ақша ағындары		146.998.837	106.546.418
Инвестициялық қызмет			
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің сатып алу		(216.474.683)	(231.268.802)
Депозиттерді орналастыру		(2.057.737)	(1.186.454)
Мерзімді депозиттерді алу		529.808	513.329
Инвестициялық қызметтөн пайдаланылған таза ақша ағындары		(218.002.612)	(231.941.927)
Каржылық қызмет			
Карыздар алу	10	64.248.006	32.068.362
Жалпы бақылаудағы мұдделер біріктілгенге дейін құрылтайшының жарналары	4	-	142.019
Акционерлерге өзге де белу	9	(2.059.275)	(119.722)
Каржылық қызметтөн пайдаланылған таза ақша ағындары		62.188.731	32.090.659
Ақша қаражаты мен оның баламаларының таза өзгеруі		(8.815.044)	(93.304.850)
Айырбастау бағамдары өзгерістерінің ақша қаражаты мен оның баламаларына өсери		1.056.769	(2.330.677)
1 қантарға ақша қаражаты мен оның баламалары		12.509.197	108.144.724
31 желтоқсанға ақша қаражаты мен оның баламалары		4.750.922	12.509.197

Бас директор

Ж.А. Саймаганбетов

Бас директордың экономика және қаржы жөніндегі орынбасары

К.Ж.Бекмағанбетов

Бас бухгалтер

А.И.Успанова

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРИСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП**2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін**

Мың тенге	Ескерт.	Акционерлік капитал	Бөлінбеген пайда	Жиыны	Бақыламайтын қатысу үлесі	Жиыны
2023 жылғы 1 қантарға		334.275.985	307.715.759	641.991.774	9.586	642.001.330
Бір жылғы пайда		–	11.779.596	11.779.596	(662.390)	11.117.206
Басқа да жиынтық кіріс	11	–	142.299	142.299	–	142.299
Жиынтық кіріс жиыны		–	11.921.895	11.921.895	(662.390)	11.259.505
Акционерлерге өзге де бөлу	9	–	(119.722)	(119.722)	–	(119.722)
Бас компаниядан алынған қарызыды бастапқы мойындаудан түскен кіріс	10	–	8.910.203	8.910.203	–	8.910.203
Жалпы бақылаудағы мүдделер біріктілгенге дейін құрылтайшының жарнапары	4	–	142.019	142.019	–	142.026
2023 жылғы 31 желтоқсанға		334.275.985	328.570.154	662.846.139	(652.804)	662.193.335
Бір жылғы пайда		–	(19.797.292)	(19.797.292)	(1.049.478)	(20.846.770)
Басқа да жиынтық кіріс	11	–	(404.453)	(404.453)	–	(404.453)
Жиынтық кіріс жиыны		–	(20.201.745)	(20.201.745)	(1.049.478)	(21.251.223)
Акционерлерге өзге де бөлу	9	–	(15.861)	(15.861)	–	(15.861)
Бас компаниядан алынған қарызыды бастапқы мойындаудан түскен кіріс	10	–	9.598.366	9.598.366	–	9.598.366
2024 жылғы 31 желтоқсанға		334.275.985	317.950.914	652.226.899	(1.702.282)	650.524.617

Бас директор

Ж.А. Саймаганбетов

Бас директордың экономика және қаржы жөніндегі орынбасары

К.Ж.Бекмағанбетов

Бас бухгалтер

А.И.Успанова

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

1. ТОП ТУРАЛЫ АҚПАРАТ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТТІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ

«Өзенмұнайгаз» акционерлік қоғамы (бұдан әрі мәтін бойынша – «Компания») Қазақстан Республикасында 2012 жылғы 25 ақпанды «ҚазМұнайГаз» Барлау Өндіру» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «ҚМГ БӨ» немесе «Бас компания») Директорлар кеңесінің ҚМГ БӨ өндірістік филиалдарының негізінде жана еншілес үйымдарды құру туралы шешімін іске асыру нәтижесінде құрылды. Компания өзінің өндірістік қызметтің ҚМГ БӨ-ден көмірсүтек шикізатын өндіруге және барлауға арналған келісімшарт бойынша жер қойнауын пайдалану құқығын, сондай-ақ «Өзенмұнайгаз» өндірістік филиалының активтері мен міндеттемелерін алғаннан кейін 2012 жылғы 1 шілдеден бастады.

Компания көмірсүтекті шикізатты сатып алумен, барлаумен, әзірлеумен, өндірумен, кайта өндеумен және экспорттымен айналысады. Компанияның негізгі операциялық мұнай-газ қызметі Батыс Қазақстанның Манғыстау облысында орналаскан мұнай-газ активтерінде жүзеге асырылады. Компания мұнай және газ кен орындарын жер қойнауын пайдалануға арналған мынадай келісімшарттар бойынша иерруді жүзеге асырады: № 40 келісімшарт (Өзен және Қарамандыбас мұнай кен орны), № 65 келісімшарт (Ақтас газ кен орны), № 66 келісімшарт (Тасболат газ кен орны), № 67 келісімшарт (Қарамандыбас газ кен орны), № 68 келісімшарт (Батыс Тенге газ кен орны), № 69 келісімшарт (Оңтүстік Жетібай). 2015 жылғы 9 шілдеде Компанияның мұнай өндіруге лицензиясы 2036 жылға дейін ұзартылды.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның жалғыз катысушисы «ҚазМұнайГаз» Ұлттық Компаниясы» АҚ («ҚМГ») болып табылады. 2006 жылғы 8 маусымнан бастап ҚМГ жалғыз акционері «Самұрық» Мемлекеттік активтері басқару бойынша казақстанның холдинг» акционерлік қоғамы болып табылды, әрі ол 2008 жылдың казанында «Қазына» Тұрақты Даму Қоры» акционерлік қоғамымен берігіп, осылайша «Самұрық-Қазына» Ұлттық Әл-ауқат Қоры» акционерлік қоғамын (бұдан әрі - Самұрық-Қазына) құрды. Үкімет Самұрық-Қазынаның жалғыз акционері болып табылады.

2015 жылғы 7 тамызда ҚР Ұлттық Банкі Самұрық-Қазынадан ҚМГ үлесінің 9,58%-ын және бір акциясын сатып алды. 2022 жылғы 8 желтоқсаннан бастап ҚМГ акцияларының 3,00%-ы Astana International Exchange (бұдан әрі – AIX) және Қазақстан қор биржасы қор биржаларында еркін айналымда болады.

2023 жылғы 22 желтоқсанда «Самұрық-Қазына»-ға тиесілі ҚМГ акцияларының 20,00%-ы Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің пайдасына берілді.

2023 жылды ҚМГ ҰК «Өзенмұнайгаз» АҚ пайдасына «Ak Su KMG» ЖШС жарғылық капиталындағы катысу үлесінің 98% иеліктен шығарды, бұл жалпы бақылаудағы бизнестің бірлесуі болып табылады және 2022 жылғы 1 кантардан бастап ретроспективті түрде танылады.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке 2024 жылғы 31 желтоқсанға және 2023 жылғы 31 желтоқсанға Компанияның және оның еншілес үйымының, бірлесіп «Топ» деп аталады, қаржылық есептілігі кіреді.

Компания	Негізгі қызметі	Қатысу үлесі	
		2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан
«Ak Su KMG» ЖШС	Манғыстау облысында теңіз суы мен жеткізуши инфрақұрылымды тұщыландауда зауытының құрылышын үйімдастыру және оны пайдалану	98%	98%

Топтың 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылғы шоғырландырылған қаржылық есептілігін шығаруға Бас директор, Бас директордың экономика және қаржы жөніндегі орынбасары мен Бас бухгалтер 2025 жылғы 21 ақпанды бекітті.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ

Осы қаржылық есептілікті дайындау кезінде пайдаланылған есеп саясатының негізгі аспектілері төменде көлтірілген. Бұл есеп саясаты, егер өзгесі көрсетілмесе, көрсетілген кезеңдердің барлығы үшін бірізді етіп колданылды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Қаржылық есептілікті дайындау негізі

Бұл қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес әзірленді. Қаржылық есептілік, есеп саясатында және осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ескертпелерінде сипатталғанды қоспағанда, бастапқы құн бойынша есепке алу қағидатына сүйене отырып әзірленді. Осы қаржылық есептілік тенгемен берілген және егер өзгесі көрсетілмесе, барлық мәндері мынға дейін дәнгелектенген.

Қаржылық есептілікті ХҚЕС-ке сәйкес дайындау елеулі есептік бағалауды қолдануды талап етеді, сондай-ақ басшылықтан есеп саясатын қолдану барысында жол берулер бойынша пікір қолдануды талап етеді. Жоғары күрделілік деңгейі мен жол берулерді қолдануды қамтитын қолданылу саласы, сондай-ақ бағалау мен жол берулерді қолдану қаржылық есептілік үшін елеулі болып табылатын салалар 3-ескертпеледе ашылған.

Топ шоғырландырылған қаржылық есептілігін қызметінің үздіксіз жалғасатыны туралы болжамға сүйене отырып дайындаады.

Операциялық орта

Бұтіндей алғанда, Қазақстан Республикасының экономикасы дамып жаткан нарыктарға тән болатын кейір ерекшеліктерді танытуын жалғастыруда. Әсіресе ол мұнай мен газ бағасының және ел экспорттының негізгі бөлігін құрайтын басқа да минералды шикізат бағасының құбылуына сезімтал келеді. Бұл ерекшеліктерге елден тыс жерлерде еркін айырбасталмайтын ұлттық валютанын болуы және бағалы қағаздар нарығы өтімділігінің төмен деңгейі жатады, бірақ олармен шектелмейді. Өнірде сақталып отырган саяси шиеленіс, айырбас бағамының волатильділігі, өтімділіктің төмендеуін және халықаралық қаржыландыруды тартуда қыындықтардың пайда болуын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының экономикасына теріс әсерін көрсетті және көрсетуін жалғастыра алады.

Шоғырландыру негізі

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке 2024 жылғы 31 желтоқсанға және 2023 жылғы 31 желтоқсанға Компанияның және оның еншілес ұйымының қаржылық есептілігі кіреді. Егер Топ инвестициялау объектісіне қатысадан болатын кірістердің өзгеру тәуекелдеріне ұшыраған жағдайда бақылау жасалады немесе мұндай кірістерді алуға құқығы, сондай-ақ инвестициялау объектісіне қатысты өз өкілеттіктерін жүзеге асырудың көмегімен кірістерге әсер ету мүмкіндігі бар. Атап айтқанда, Топ тек егер келесі талаптар орындалсаға, инвестициялар объектісін бақылайды:

- Топтың инвестициялар объектісіне қатысты өкілеттіктерінің болуы (яғни, инвестициялар нысанының маңызыды қызметін ағымдағы басқару мүмкіндігін қамтамасыз ететін колдағы құқыктар);
- Топтың инвестиациялау объектісіне қатысадан болатын кірістердің өзгеру тәуекеліне ұшырағыштығының немесе мұндай кірістерді алуға құқығының болуы;
- Топтың кірістердің көлеміне әсер ету үшін өз өкілеттіктерін пайдалану мүмкіндігінің болуы.

Әдетте, дауыс беру көпшілігі бақылаудың болуымен негізделеді деп болжануда.

Бақылаудан айырылмастан еншілес ұйымдағы қатысу үлесін өзгерту меншікті капиталмен операция ретінде ескеріледі.

Егер Топ еншілес ұйымға бақылаудан айырылып қалса, ол тиісті активтерді, міндеттемелерді, бақыланбайтын қатысу үлестерін және меншікті капиталдың басқа да құрамдастарын тануды токтатады және туындал қалған пайданы немесе зиянды пайда немесе зиян құрамында мойындаиды. Қалған инвестициялар әділ құны бойынша танылады.

Жалпы бақылаудағы бизнесі біріктіру

Жалпы бақылаудағы бизнесі біріктіру еншілес ұйымның жалпы бақылауда болуының барлық кезеңінде еншілес ұйымның активтері мен міндеттемелерін ретроспективті шоғырландыру жолымен ескеріледі.

Сатып алынған активтер мен міндеттемелер біріктірілген топты қаржылық есептіліктеге ең ерте ұсынылған кезеңінде басынан бастап болған сияқты көрсету үшін олардың тарихи баланстық құны бойынша танылады, бұл ретте еншілес ұйымды сатып алу күніндегі активтер мен міндеттемелердің әділ құнының көрсету үшін ешқандай түзетулер жасалмайды. Сатып алу бағасы мен сатып алынған таза активтер арасындағы айырма бизнесі капиталдың жалпы бақылауымен біріктірудің әсері ретінде көрінеді. Гудвилл жалпы бақылаудағы бизнесі біріктіру нәтижесінде танылмайды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Жалпы бақылаудағы бизнесті біріктіру (жалғасы)

Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер

Топ 2024 жылғы 1 қантардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты күшіне енетін бірката стандарттар мен түзетулерді алғаш рет қолданды, бірақ олар Топтың қаржылық есептілігіне әсерін тигізбеді. Топ шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттарды, түсіндірмелерді немесе түзетулерді мерзімінен бұрын қолданған жок. Жаңа стандарттардың, сондай-ақ түзетулер мен түсіндірмелердің тізімі төменде көрсетілген:

- 7 ХҚЕС-ке (IAS) және 7 ХҚЕС-ке (IFRS) түзетулер - «Жеткізуді қаржыландау турали келісімдер»

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар

Төменде Топтың қаржылық есептілігін шығару күніне шығарылған, бірақ күшіне енбеген жаңа стандарттар, түзетулер мен түсіндірмелер келтіріледі. Топ осы стандарттарды, түзетулер мен түсіндірмелерді, егер қолданылатын болса, олардың күшіне ену күнінен бастап қолдануға ниет білдіріп отыр:

21 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер - «Валюта айырбастау мүмкіндігінің болмауы»

2023 жылғы тамызда ХҚЕС жөніндегі кенес «Валюта бағамдары өзгерістерінің әсері» 21 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулерін шығарды, онда ұйым бір валютаны басқа валютаға айырбастауға болатындығын қалай бағалауы керек және айырбастау мүмкіндігі болмаған кезде ағымдағы айырбас бағамын қалай анықтау керек екендігі түсіндіріледі. Түзетулер сонымен катар қаржылық есептілікті пайдаланушыларға бір валютаны басқа валютаға айырбастау мүмкіндігінің болмауы ұйымның қаржылық нәтижелеріне, қаржылық жағдайына және ақша ағындарына қалай әсер ететінін немесе әсер ететінін түсінуге мүмкіндік беретін ақпаратты ашуға койылатын талаптарды қамтиды.

Түзетулер 2025 жылғы 1 қантардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Бұл фактінің ашылып көрсетілу талабымен мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Түзетулерді қолдану кезінде ұйым салыстырмалы ақпаратты қайта есептей алмайды.

Бұл түзетулер Топтың қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсерін тигізбейді деп күтілуде.

18 ХҚЕС (IFRS) - «Каржылық есептілікте ақпаратты ұсыну және ашу»

2024 жылғы сәуірде ХҚЕС жөніндегі кенес 18 ХҚЕС-ті (IFRS) шығарды, ол «Каржылық есептілікті ұсыну» 1 ХҚЕС-тің (IAS) орнына келеді. 18 ХҚЕС (IFRS) белгілі бір жиынтық сомалар мен аралық жиынтық сомаларды ұсынуды қоса алғанда, пайда немесе зиян туралы есепте ақпаратты ұсынуға қатысты жаңа талаптарды енгізеді. Сонымен катар, пайда немесе зиян туралы есепте ұйымдар барлық кірістер мен шығыстарды бес санатқа бөле отырып ұсынуы керек (алғашқы ұшеуі жаңа): операциялық, инвестициялық және қаржылық, табыс салығы және тоқтатылған қызмет.

Стандартта басшылық айқындейтын қызмет нәтижелерінің көрсеткіштері, кірістер мен шығыстардың аралық жиынтық сомалар туралы ақпаратты ашуға қойылатын талаптар, сондай-ақ негізгі қаржылық есептер мен ескертпелердің функциясына байланысты қаржылық ақпаратты жинактауға және бөлшектеуге қойылатын жаңа талаптар қамтылады.

Жаңа стандартты шығару нәтижесінде «Ақша қарражатының қозғалысы туралы есеп» 7 ХҚЕС (IAS) қолдану аясына түзетулер енгізілді, оған сәйкес жанама әдісті қолдану кезінде операциялық қызметтен түсетін ақша ағындарын анықтау үшін «Пайда немесе зиян» орнына «операциялық пайда немесе зиян» пайдаланылады. Сонымен катар, түзетулер дивидендтер мен пайзыздарды төлеуге байланысты туындасты ақша ағындарының жіктелуін тандау мүмкіндігін жокқа шығарады. Кейбір басқа стандарттарға ілеспе түзетулер де енгізілді.

18 ХҚЕС (IFRS) және басқа стандарттарға тиісті түзетулер 2027 жылғы 1 қантардан немесе мерзімнен кейін басталатын есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Бұл фактінің ашылып көрсетілу талабымен мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. 18 ХҚЕС (IFRS) ретроспективті түрде қолданылады.

Қазіргі уақытта Топ жаңа стандарт пен түзетулердің негізгі қаржылық есептер мен қаржылық есептілік жазбаларына қандай әсер ететінін анықтау үшін жұмыс істеуде.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Жалпы бақылаудағы бизнесті біріктіру (жалғасы)

19 ХҚЕС (IFRS) «Жария есептілігі жеңілес үйымдар: ақпаратты ашу»

2024 жылғы мамырда ХҚЕС жөніндегі көнеш 19 ХҚЕС-ті (IFRS) шығарды, ол белгілі бір критерийлерге жауап беретін үйымдарға ақпаратты ашуға жеңілдетілген талаптарды колдануға мүмкіндік береді, сонымен бірге ХҚЕС-тің басқа бухгалтерлік есеп стандарттарын тануға, бағалауға және ұсынуға қойылатын талаптарды толық колданады. Егер үйым есепті кезеңнің соңында 10 ХҚЕС (IFRS) аныктамасына сайн еншілес үйим болып табылса, жария есеп беретін үйим болып табылmasa және оның жалпы пайдалануға қолжетімді ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындайтын бас үйымы (түпкілікті немесе аралық) болса, осы стандартты колдана алады.

19 ХҚЕС (IFRS) 2027 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Мерзімінен бұрын колдануға жол беріледі.

Топтың нарыкта айналымда жүретін үлестік құралдары болғандықтан, ол 19 ХҚЕС (IFRS) колдану критерийлеріне жауап бермейді.

Шетел валюталарын қайта есептеу

Қаржылық есептілік Топтың қаржылық есептілігінің функционалдық валютасы мен оны білдіру валютасы болып табылатын қазақстандық теңгемен (бұдан әрі мәтін бойынша - «теңге») білдірілген. Шетел валютасындағы операциялар бастапқыда операцияның жасалу күніне қолданылатын бағам бойынша функционалдық валютада ескеріледі. Шетел валютасында көрсетілген ақшалай активтер мен міндеттемелер есепті күнге қолданылатын функционалды валютаның бағамы бойынша қайта есептеледі. Барлық бағамдық айырмалар жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепке қосылады.

Валюталарды айырбастау бағамдары

2024 жылғы 31 желтоқсанға және 2023 жылғы 31 желтоқсанға Қазақстандық теңгенін АҚШ долларына ресми бағамы тиісінше 523,54 және 454,56 теңгені құрады. Сомалардың теңгеге, АҚШ долларына немесе өзге де тұрақты валютаға кез келген қайта есептеулері теңгемен мұндай сомалар айырбасталды, келешекте көрсетілген айырбастау бағамдары бойынша немесе өзге де айырбастау бағамдары бойынша тұрақты валютаға айырбасталуы мүмкін немесе айырбасталады деген пайымдау ретінде талқыланбауы тиіс.

Мұнай-газ кен орындарын барлау және әзірлеу шығыстары

Барлауга арналған лицензияны сатып алу шығындары

Барлауга арналған лицензияларды сатып алу шығындары материалдық емес активтерге капиталданады және барлаудың болжамды мерзімінің ішінде тікжелілік әдіс бойынша амортизацияланады. Әрбір обьект жыл сайын бұргылау жұмыстары жоспарланғанын раставу мәніне қарастырылады. Егер обьекті бойынша болашакта жұмыстар жоспарланбаған жағдайда, лицензияларды сатып алу шығындарының қалған сальdosы есептен шығарылады. Экономикалық негізделген пайдалы қорлар («дәлелденген қорлар» немесе «коммерциялық қорлар») анықталған кезде амортизация тоқтатылады және қалған шығындар барлау шығындарымен біріgedі және қорлар басқа да материалдық емес активтердің құрамында расталғанға дейін кен орындар бөлігінде дәлелденген активтер ретінде танылады. Әзірлеу ішкі бекітілген және тиісті бақылаушы органдардан барлық лицензиялар мен рұқсаттар алынған сәтке дейін тиісті шығыстар негізгі құралдарға (мұнай-газ активтеріне) ауыстырылады.

Барлау шығындары

Геологиялық және геофизикалық шығыстар мұндай шығындар болған сәтте есептен шығарылады. Барлау ұнғымаларына тікелей жататын шығындар ұнғыманың бұргылануы аяқталмайынша және мұндай бұргылаудың нәтижелері бағаланбайынша материалдық емес активтердің (барлау және бағалау активтері) құрамында капиталданады. Мұндай шығындар жалақыны, материалдарды, жанаармай мен электр энергиясын, бұргылау станоктарының құны мен мердігерлерге төлемдерді қамтиды. Егер көмірсүтектер табылмаса, барлау шығыстары кеүіп кеткен ұнғымада бойынша шығыстар ретінде есептен шығарылады. Егер коммерциялық әзірленуі жеткілікті болатын басқа да ұнғымаларды (барлау немесе құрылымдық-іздестіру ұнғымалары) косуы мүмкін бағалауға жататын көмірсүтектер табылған жағдайда, мұндай шығыстар актив ретінде ескерілуін жалғастырады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Мұнай-газ кен орындарын барлау және әзірлеу шығыстары (жалғасы)

Барлау шығындары (жалғасы)

Осы сиякты барлық шығындар кемінде жылына бір рет әзірлеуді жалғастыру немесе табылғаннан пайда алушын қандай да бір тәсілі туралы и нетті растау үшін техникалық, коммерциялық және басқару тексеруіне жатады. Егер бұл бұдан былай орын алмаса, шығындар есептен шығарылады.

Мұнай мен газдың қорлары дәлелденгенде және әзірлеуді жалғастыруға шешім қабылданғанда, тиісті шығындар негізгі құралдардың (мұнай-газ активтері) құрамына аударылады.

Әзірлеу шығындары

Платформалар, мұнай құбырлары сиякты инфрақұралым объектілерін салуға, орнату мен аяқтауга және әзірлеу үңғымаларын бұрғылауға арналған шығындар, құрғак үңғымалар ретінде кезең шығыстарына есепке жатқызылатын көмірсутектердің жеткілікті коммерциялық көлемі табылмаған әзірлеу немесе контурлау үңғымаларына жататын шығыстарды қоспағанда, негізгі құралдардың құрамында капиталданады.

Негізгі құралдар

Негізгі құралдар жинақталған амортизацияны, тозуды және құнсызданды шегере отырып, бастапқы құны бойынша көрсетіледі.

Активтердің бастапқы құны сатып алу бағасынан немесе құрылым бағасынан, активті жұмыс күйіне келтіруге тікелей катысты кез келген шығындардан және қажет болғанда активті жою бойынша шығындарды бастапқы бағалаудан тұрады. Сатып алу немесе бағалау бағасы жиынтық төленген құн және активті сатып алу үшін берілген сыйакының кез келген түрінін әділ құны болып табылады.

Мұнай-газ активтері дәлелденген әзірленген қорлар бойынша өндірістік әдісті пайдалана отырып амортизацияланады. Пайдалы қызмет ету мерзімі кен орындары қызметінің қалдық мерзімінен аз болатын кейір мұнай-газ активтері 2,5 жылдан 15 жылға дейінгі пайдалы қызмет ету мерзімінің ішінде тік желілік әдіспен амортизацияланады. Сорғы-компрессорлық құбырлардың пайдалы қызмет ету мерзімі 2,5 жылды құрайды.

Басқа да негізгі құралдар негізінен ғимараттарды, машиналар мен құрал-жабдықты білдіреді, олар тиісінше 24 жылдан 7 жылға дейінгі орташа алынған пайдалы қызмет ету мерзімінің ішінде желілік әдісті пайдалана отырып амортизацияланады.

Негізгі құралдардың болжамды пайдалы қызмет етуінің мерзімі жыл сайынғы негізде қайта қарастырылып отырады және қажет болғанда мерзімдегі өзгерістер кейінгі кезеңдерде түзетіліп отырады.

Негізгі құралдардың ағымдағы құны ол өтелетін болып табылмайтындығына көрсететін қандай да бір оқиғалар немесе жағдайлардағы өзгерістер болған жағдайларда құнсыздану мәнінде қайта қарастырылып отырады.

Көмірсутектердің коммерциялық көлемдерін өндірмейтін және жойылуға жоспарланып отырған негізгі құралдар объектілері, өндіруші үңғымаларын қоса алғанда, есептен шығарылу кезінде немесе активті пайдаланудан келешек экономикалық пайданы алу күтілмейтін актив ретінде есепке алынуын тоқтатады. Активті мойындауды тоқтатудан туындастын (объектіні өткізуден болған таза түсімдер мен баланстық құны арасындағы айырма ретінде есептелетін) кез келген кіріс немесе зиян мұндай оқиға болған кезеңде жиынтық кіріс туралы есепке косылады.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Топ активтерді немесе активтер тобын оқиға немесе жағдаяттардағы өзгерістер активтік ағымдағы құны өтелмейтіндігін көрсеткен жағдайларда құнсыздану мәнінде бағалауды.

Жекелеген активтер активтердің басқа топтары жасайтын ақша ағымдарынан негізінен тәуелсіз болатын сәйкестендірілген ақша ағымдары бар ең төмен деңгейде құнсыздануын бағалау мақсаттары үшін топтастырылады. Егер құнсыздандың осындағы көрсеткіштері болған жағдайда, немесе активтер топтарын құнсыздануға жыл сайын тестілеу талап етілген кезде, Топ активтің өтелген құнын бағалауды жүзеге асырады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы (жалғасы)

Активтер тобының өтелетін құны оларды өткізуге шығатын шығыстарды және пайдалану құнын шегере отырып әділ құнсынан ең көбі болып табылады. Активтер тобының ағымдағы құны өтелетін құнсынан аскан жағдайларда активтер тобы құнсыздануға жатады және өтелетін құнға дейін есептен шығарылады. Пайдалану құнын бағалау кезінде күтілетін акша ағындары активтер тобы үшін тәуекелдерге түзетіледі және акшаның уақытша құнын ағымдағы нарыктық бағалауды көрсететін салық салуға дейінгі дисконт мөлшерлемесін пайдалана отырып, оның ағымдағы құнсына дейін дисконттадады.

Әрбір есепті қүнге бұрын мойындалған құнсыздану бойынша шығындардың жойылғанын немесе олардың азайғанын көрсететін қандай да бір индикаторлардың бар екендігіне көтісты бағалау жүргізілді. Егер мұндай индикаторлар бар болса, онда өтелетін құн бағаланады. Бұрын мойындалған құнсыздану шығыны, тек егер құнсызданудан болған соңғы шығын танылған сәттен бастап активтің өтелетін құнын айқындау үшін пайдаланылған бағалауларда өзгеріс болса ғана, түзетіледі. Мұндай жағдайда, активтің ағымдағы құны оның өтелетін құнсына дейін ұлғаяды. Ұлғайтылған құн, егер алдыңғы кезеңдерде құнсыздану бойынша шығын мойындалмаса, тозуды немесе амортизацияны шегере отырып, айқындалған ағымдағы құнсынан аспауы мүмкін емес. Мұндай түзетпе жасау амалы жиынтық кіріс туралы есепте мойындалады.

Түзетілген жазба жасалғаннан кейін кейінгі кезеңдерде, калдық құнын шегере отырып, қалған пайдалы қызмет мерзімінің ішінде жүйелі негізде активтің қайта қаралған ағымдағы құнын бөлу үшін амортизация бойынша шығыстар түзетіледі.

Материалдық емес активтер

Материалдық емес активтер жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болған жинақталған шығындарды шегере отырып, құны бойынша ескеріледі. Материалдық емес активтерге барлау мен бағалаудың капиталдандырылған шығындары және негізінен компьютерлік бағдарламалық жасақтаманы қамтитын басқа материалдық емес активтер кіреді.

Бизнестен бөлек сатып алынған материалдық емес активтер бастапқыда сатып алу құны бойынша бағаланады. Бастапқы құны - бұл жиынтық төленген сома және активті сатып алу үшін берілген кез келген сыйақының әділ құны. Компьютерлік бағдарламалық жасақтаманың пайдалы қызмет ету мерзімі 3 жылдан 7 жылға дейін құрайды және осы кезең ішінде желілік негізде амортизацияланады. Материалдық емес активтердің ағымдағы құны оқиға немесе жағдаяттардағы өзгерістер активтің ағымдағы құны өтелмейтіндігін көрсеткен жағдайларда құнсыздануға талданады.

Қаржы активтері

Бастапқы тану және бағалау

Қаржы активтері алғаш рет танылғанда кейіннен амортизацияланған құны бойынша, басқа да жиынтық кіріс (БЖК) арқылы әділ құны бойынша және пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде жіктеледі.

Қаржы активтерінің бастапқыда танылған кездегі жіктелуі шартта көзделген қаржы активі мен Топ бұл активтерді басқару үшін колданатын бизнес-модель бойынша акша ағындарының сипаттамаларына тәуелді болады. Қаржыландырудың едәуір компонентін қамтымайтын немесе соған көтісты Топ іс жүзіндегі сипаттың жеңілдетілуін колданған сауда дебиторлық берешекті қоспағанда, Топ қаржы активтерін бастапқыда пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржы активтері жағдайында мәміле бойынша шығындар сомасына ұлғайтылған әділ құны бойынша бағалайды. Қаржыландырудың едәуір компонентін қамтымайтын немесе соған көтісты Топ іс жүзіндегі сипаттың жеңілдетілуін колданған сауда дебиторлық берешек 15 ХКЕС-ке (IFRS) сәйкес айқындалған мәміленің бағасы бойынша айқындалады.

Қаржы активін амортизацияланған құны бойынша немесе басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша жіктеу және бағалау үшін осы активтің шарттық талаптары борыштың негізгі сомасының өтмелеген бөлігіне «борыштың негізгі сомасы мен пайыздардың есебінен төлемдер ғана» болып табылатын акша ағындарын алуды негіздеуі қажет. Мұндай бағалау SPPI-тест деп аталады және әрбір құралдың деңгейінде жасалады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР (жалғасы)

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Қаржы активтері (жалғасы)

Бастапқы тану және бағалау (жалғасы)

Топ қаржы активтерін басқару үшін пайдаланатын бизнес-модель ақша ағындарын әкелу максатында Топ өзінің қаржы активтерін басқаратын тәсілді сипаттайты. Бизнес-модель ақша ағындарының шартта көзделген ақша ағындарын алудың, қаржы активтерін сатудың немесе екеуінің де салдары болатындығын айқындайды. Заңнамамен немесе белгілі бір нарықта (стандартты талаптарда жасалатын сауда-саттық) қабылданған қағидамен белгіленген мерзімде активтерді жеткізуі талап етуші қаржы активтерін сатып алу немесе сату бойынша барлық операциялар ол жасалған күнге, яғни Топ активті сатып алуға немесе сатуға өзіне міндеттеме қабылдаған күнге танылады.

Кейінгі бағалау

Кейіннен бағалау максаттары үшін қаржы активтері екі санатка жіктеледі:

- Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері (борыштық құралдар);
- Пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері;
- Жинақталған пайда мен зиянды кейіннен қайта жіктей отырып басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері (борыштық құралдар);
- Мойындау токтаган кезде жинақталған пайда мен зиянды кейіннен қайта жіктеместен басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын, Топтың қарауына қарай жіктелген қаржы активтері (үлестік құралдар).

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері (борыштық құралдар)

Бұл санат Топ үшін барынша орынды болып табылады. Топ қаржы активтерін амортизацияланған құны бойынша бағалайды, егер келесі талаптардың екеуі де орындалса:

- Қаржы активі бизнес-модельдің шенберінде ұсталады, оның мақсаты қаржы активтерін шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұстай болып табылады; және
- Қаржы активінің шарттық талаптары көрсетілген күндерге борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне борыштың негізгі сомасы мен пайыздардың есебінен төлемдер ғана болып табылатын ақша ағындарын алуды негіздейді.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып бағаланады және оларға құнсыздануға қатысты талаптар қолданылады. Пайда немесе зиян активтің мойындалуы токтаган, ол түрлендірілген немесе құнсызданған жағдайда пайданың немесе зиянның құрамында танылады. Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінің санатына Топ сауда дебиторлық берешекті жатқызады.

Пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері

Пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінің санатына саудаға арналған қаржы активтері, пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланатын деп бастапқыда танылған кезде Топтың қарауына қарай жіктелген қаржы активтері немесе міндетті түрде әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері жатады.

Жакын арада сату мақсатымен сатып алынған болса, қаржы активтері саудалауға арналған деп жіктеледі.

Пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері қаржылық жағдай туралы есепте әділ құны бойынша ескеріледі, ал олардың әділ құнының таза өзгеруі жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

2. ЖЕКЕЛЕГЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Қаржы активтері (жалғасы)

Кейінгі бағалау (жалғасы)

Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері (борыштық құралдар)

Басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құралдар болған жағдайда, пайыздық кіріс, валюта бағамдарының қайта бағалануы және мұндай залалдың құнсыздануынан немесе қалпына келтірілуінен болған залал басқа да жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады және амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтеріндегі дәл осылайша есептеледі. Әділ құнның қалған өзгерістері басқа да жиынтық кірістің құрамында танылады. Мойындалу тоқтаған кезде басқа да жиынтық кірістің құрамында танылған әділ құн өзгерістерінің жинақталған сомасы пайданың немесе зиянның құрамына қайта жіктеледі.

Топтың қарауына қарай басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған деп жіктелген қаржы құралдары (үлестік құралдар)

Бастапқы тану кезінде Топ өз қарауына қарай, бірақ одан кейіннен бас тарту құқығынсыз, үлестік құралдарға жасалған инвестицияларды басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде жіктеу жөнінде шешім қабылдай алады, егер олар «Қаржы активтері: ұсыну» 32 ХКЕС-ке (IAS) сай меншікті капиталдың анықтамасына жауап бермесе және саудаға арналмаса. Мұндай жіктеу туралы шешім әрбір құрал бойынша бөлек қабылданады.

Мұндай қаржы активтері бойынша пайда мен зиян ешқашан пайданың немесе зиянның құрамына жіктелмейді. Дивидендер, Топ қаржы активі құнның бір бөлігінің өтемакысы ретінде мұндай түсімдерден пайда алған жағдайлардан басқа, дивидендерді алуға құқық белгіленгенде жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте басқа да кіріс ретінде танылады. Мұндай жағдайда осындай пайда басқа да жиынтық кірістің құрамында көрсетіледі. Топтың қарауына қарай басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған деп жіктелген үлестік құралдар құнсыздану мәніне бағаланбайды.

Мойындауды тоқтату

Қаржы активі (немесе, қолданылуына қарай – қаржы активінің бір бөлігі немесе дәл сондай қаржы активтері тобының бір бөлігі) қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте танылуы догарады, егер:

- Активтен ақша ағындарын алу құқығының қолданылу мерзімі аяқталса;
- Топ активтен ақша ағымын алу құқығын берсе не болмаса үшінші тарапқа түсітін ақша ағымдарын толық көлемде және «транзиттік» келісім бойынша ешбір елеулі кідірусіз төлеу бойынша өз мойнына міндеттеме алса; және не болмаса (а) Топ активтен болатын барлық тәуекелдер мен пайданы берсе, не болмаса (б) Топ активтен болатын барлық тәуекелдер мен пайданы бермей, оларды сактамаса, бірақ осы активтің бақылауын берсе.

Егер Топ өзінің активтен ақша ағынын алу барлық құқығын берсе не транзиттік келісім жасаса, ол меншік құқығына байланысты тәуекелдер мен табысты сактап қала алған-алмағанын және, егер сактап қала алған болса, онда қандай көлемде екендігін бағалайды. Егер Топ активтен болатын барлық тәуекелдер мен табысты іс жүзінде бермесе және өзінде сактамаса, сондай-ак активке бақылауды бермесе, Топ берілген активке өзінің қатысуын жалғастыруы дәрежесінде тануын тоқтатады. Бұл жағдайда Топ тиісті міндеттемені де таниды. Берілген актив пен тиісті міндеттеме Топ сактаған құқық пен міндеттемелерді көрсететін негізде бағаланады.

Берілген актив бойынша кепілдік түрін кабылдайтын жалғасатын қатысу келесі өлшемдердің: активтің бастапқы баланстық құны немесе төленуін Топ талап етуі мүмкін өтемакының ең көп соманың ең азы бойынша бағаланады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР (жалғасы)

2. ЖЕКЕЛЕГЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Қаржы активтері (жалғасы)

Қаржы активтерінің құнсыздандыру

Топ пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын барлық борыштық құралдарға катысты күтілетін кредиттік зияндарды (ККЗ) бағалау резервін мойындаиды. ККЗ шартқа сәйкес тиесілі болатын ақша ағындары мен Топ бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемені немесе оның шамамен алғынған мәнін пайдалана отырып дисконтталған алуды күтіп отырған барлық ақша ағындарының арасындағы айырманың негізінде есептеледі. Күтілетін ақша ағындарына ұсталатын қамтамасыз етуді сатудан немесе шарттық талаптардың ажырамас бөлігі болып табылатын кредит сапасын арттырудың баска тетіктерінен болатын ақша ағындары жатады.

ККЗ екі кезеңде танылады. Бастапқы танылған сәттен бастап кредиттік тәуекел айтарлықтай ұлғаймаған қаржы құралдары бойынша келесі 12 айдан (12 айлық күтілетін кредиттік зияндар) ішінде мүмкін болатын дефолттардың салдарынан туындауы мүмкін кредиттік зиянға катысты зиянға бағалау резерві құрылады. Солар бойынша бастапқы танылған сәттен бастап қаржы құралдары үшін кредиттік тәуекел айтарлықтай ұлғайған дефолттың орын алу мерзімдеріне қарамастан (бүкіл мерзім үшін күтілетін кредиттік зияндар) осы қаржы құралының қалған қолданылу мерзімінің ішінде күтілетін кредиттік зияндарға катысты залалға бағалау резерві құрылады.

Сауда дебиторлық берешекке және шарт бойынша активтерге катысты Топ ККЗ-ны есептеу кезінде жеңілдетілген тәсілді қолданады. Тиісінше, Топ кредиттік тәуекелдің өзгерістерін қадағаламайды, ал оның орнына әрбір есепті қүнге бүкіл мерзім үшін күтілетін кредиттік зияндарға тән сомада залалға бағалау резервін таниды. Топ қарызы алушылар мен жалпы экономикалық талаптарға тән болатын болжамды факторларды ескере отырып түзетілген кредиттік зиянның пайда болуының өткен тәжірибесіне сүйене отырып бағалау резервтерінің матрицасын пайдаланды.

Егер шартта көзделген төлемдердің мерзімі 90 қүнге өтіл кетсе, Топ қаржы активі бойынша дефолт болды деп есептейді. Дегенмен, белгілі бір жағдайларда Топ, егер ішкі немесе сыртқы ақпарат Топ ұстап қалатын кредит сапасын арттыру тетіктерін ескермesten, Топтың шартта көзделген қалған төлемдердің барлық сомасын алатындығына нұсқаса, қаржы активі бойынша дефолт болды деген корытындыға келе алады. Егер Топтың шартта көзделген ақша ағындарының өтелуіне катысты негізделген үміттері болмаса, қаржы активі есепten шығарылады.

Қаржылық міндеттемелер

Бастапқы тану және бағалау

Қаржылық міндеттемелер бастапқы мойындау кезінде тиісінше пайда немесе зиян; кредиттер мен қарыздар, кредиторлық берешек немесе тиімді хеджирлеу кезінде хеджирлеу құралдары ретінде Компанияның қарауына қарай жіктелген туынды құралдар арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер ретінде жіктеледі.

Барлық қаржылық міндеттемелер бастапқыда оларға мәміле бойынша тікелей байланысты шығындар шегеріліп (кредиттер, қарыздар мен кредиторлық берешек болған жағдайда) әділ құны бойынша танылады.

Топтың қаржылық міндеттемелеріне сауда және басқа да кредиторлық берешек жатады.

Кейінгі бағалау

Кейіннен бағалау мақсаттары үшін қаржылық міндеттемелер келесі екі санатка жіктеледі:

- Пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер;
- Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер (кредиттер мен қарыздар және кредиторлық берешек).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР (жалғасы)

2. ЖЕКЕЛЕГЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Қаржылық міндеттемелер (жалғасы)

Кейінгі бағалау (жалғасы)

Пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер

«Пайда немесе зиян арқылы бағаланатын қаржылық міндеттемелер» санатына Топтың қаруына қарай жіктелген саудага арналған қаржылық міндеттемелер және пайда немесе зиян арқылы бағаланатын қаржылық міндеттемелер санатында бастапқы тануға жатқызылған қаржылық міндеттемелер жатады. Егер олар таяу арада керіп сатып алу мақсатында болса, қаржылық міндеттемелер саудага арналған деп жіктеледі. Осы санатқа сондай-ақ Топ шарт бойынша бір жақ болып табылатын, олар 9 ХҚЕС (IFRS) айқындалғандай хеджирлеу қатынастарының шеңберінде хеджирлеу құралдары ретінде Топтың қаруына қарай айқындалмаған туынды қаржы құралдар жатады.

Саудаға арналған міндеттемелер бойынша пайда немесе зиян жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады.

Бастапқы тану кезінде Топтың қаруына қарай пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланатын деп жіктелген қаржылық міндеттемелер бастапқы тану құніне осы санатқа және тек 9 ХҚЕС-тің (IFRS) критерийлерін сақтай отырып жатқызылады. Топтың пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланатын оның қаруы бойынша жіктелген қаржылық міндеттемелері жок.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер (кредиттер мен қарыздар және кредиторлық берешек)

Бұл санат Топ үшін барынша маңызды болып табылады. Бастапқы мойындалғаннан кейін сауда да кредиторлық берешек тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Мұндай қаржылық міндеттемелер бойынша пайда мен зиян оларды тану доғарылғаннан кейін, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеме қолданыла отырып амортизация есептелуіне қарай танылады.

Амортизацияланған құн сатып алу кезіндегі дисконттарды немесе сыйлыққақыларды, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажыратылmas бөлігі болып табылатын комиссиялық немесе шығындарды ескере отырып есептеледі. Тиімді пайыздық мөлшерлеме амортизациясы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте қаржыландырудан болған шығындар құрамына енгізіледі.

Бұл санатка, ең алдымен, сауда және басқа да кредиторлық берешек жатады.

Мойындауды тоқтату

Қаржылық міндеттеменің танылуы, егер міндеттеме өтелсе, күші жойылса, немесе оның әрекет ету мерзімі аяқталған жағдайда тоқтатылады. Егер қолданыстағы қаржылық міндеттеме дәл сол кредитордың алдында едәуір ерекшеленетін талаптарда басқа міндеттемеге ауыстырылса немесе егер қолданыстағы міндеттеменің талаптары едәуір өзгерілсе, мұндай ауыстыру немесе өзгеріс бастапқы міндеттеменің мойындалуын тоқтату ретінде және жана міндеттемені мойындаудың басталуы ретінде ескеріледі, ал олардың балансстық құндағы айырмасы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте мойындалады.

Тауар-материалдық корлар

Тауар-материалдық емес қорлар қос мөлшердің ең азы бойынша ескеріледі: әрбір қойма бойынша бөлек ФИФО әдісі бойынша өзіндік құны және өткізуіндік таза құны. Оның құнына әрбір затты тиісті жерге жеткізумен және оларды ағымдағы күйге келтірумен байланысты әдettегі қызмет барысында болған барлық шығындар жатады. Шикі мұнайдың құны, орташа өндіріс көлемінің негізінде тозу, таусылу және амортизация шығыстарының және үстеме шығыстардың тиісті болігін коса алғанда, өндірудің өзіндік құны болып табылады.

Мұнайды өткізуіндік таза құны, мұндай өткізумен байланысты шығыстарды шегере отырып, өткізуіндік болжамды бағасына негізделеді. Материалдар мен қорлар әдettегі қызметтің барысында өтелетін күтілетін сомадан аспайтын құн бойынша ескеріледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

2. ЖЕКЕЛЕГЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Қосылған құн салығы (ҚҚС)

Салық органдары нетто негізде сату мен сатып алу бойынша ҚҚС есепке алуға мүмкіндік береді. Өтелуге жататын ҚҚС, ішкі нарықтағы сатулар бойынша ҚҚС-ты шегере отырып, ішкі нарықтағы сатып алулар бойынша ҚҚС-ты білдіреді. Экспортқа сатылымдар нөлдік мөлшерлеме бойынша салынады. Дегенмен, ҚҚС-тың есепке алынуына тек салық органдары өтелуге жататын ҚҚС растау үшін жасаған салықтық тексеру нәтижелерінің негізінде ғана жол беріледі.

Егер ақшаның уақытша құнының өсері елеусіз болса, өтелуге жататын ұзак мерзімді ҚҚС тиісті жағдайларда бұл активке тән болатын тәуекелдерді көрсететін тәуекелсіз мөлшерлеменің көмегімен дисконтталады.

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламаларына кассадағы қолма-қол ақша, банк салымдарында орналасқан қаражат, бастапқы өтеу мерзімі үш айдан артық болмайтын басқа да қысқа мерзімді өтімділігі жоғары инвестициялар жатады.

Капитал

Жарғылық капитал

Жай акциялар, солар бойынша эмитенттің қарауына қарай төленетін дивидендтер капитал ретінде жіктеледі. Жаңа акцияларды шығаруға тікелей байланысты үшінші тараптардың қызметіне ақы төлеу шығасылары осы эмиссияның нәтижесінде алынған капиталдың кемітілуі ретінде көрсетіледі.

Дивидендтер

Дивидендтер есепті мерзімге дейін жарияланған жағдайда ғана міндеттемелер ретінде танылады және есепті мерзімдегі капитал сомасынан шегеріледі. Дивидендтер туралы акпарат, егер олар есепті күнге дейін ұсынылса, сондай-ақ есепті күннен кейін, бірақ қаржылық есептілік шығарылуға бекітілген күнге дейін ұсынылса немесе жарияланса, шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашып көрсетіледі.

Резервтер

Егер Топтың өткен оқиға нәтижесінде пайда болған ағымдағы міндеттемесі, осы міндеттемені өтеу үшін қажет болатын экономикалық пайдадан айрылу ықтимал болса және осындай міндеттеме сомасының сенімді бағасын алу мүмкін болса, резервтер танылады. Егер Топ резервтердің кейбір бөлігінің немесе барлығының өтемақысын алуды болжаса, мысалы, сактандыру шарты бойынша, өтеу жекелеген актив ретінде тек өтемақының алынуы күмән келтірмеген жағдайда ғана мойындалады. Резервке катысты шығыс өтемақыны шегере отырып, жынытқ кіріс туралы шоғырландырылған есепті көрсетілген. Егер ақшаның уақытша құнының ықпалы елеулі болса, резервтер салық салынғанға дейінгі ағымдағы мөлшерлеме бойынша дисконтталады, әрі ол бұл колданылғанда накты міндеттемеге тән болатын тәуекелдерді көрсетеді. Егер дисконттау колданылатын болса, резервтің ұлғаюы уақыт өткен сайын қаржыландыруға жұмсалған шығыстар ретінде мойындалады.

Жұмыскерлерге сыйақылар

Топ жұмыскерлердің есептелген жалақысынан зейнетакы аударымдары ретінде тиісті зейнетакы корларына 10% ұстап қалады. Зейнетакы аударымдарының мөлшері 2024 жылғы айына 425.000 теңге сомасымен шектелген (2023 жыл: айына 350.000 теңге). Қолданыстағы қазақстандық заннамаға сәйкес жұмыскерлер өздерінің зейнетакымен қамсыздандыруы үшін өздері жауапкершілік көтереді. Топ сондай-ақ өзінің көпшілік жұмыскерлерінің кірстерінен олардың зейнетакы корларына 5% мөлшерінде қосымша кәсіптік зейнетакы жарналарын аударуға міндетті.

Белгіленген төлемдер бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер

Топ өз жұмыскерлеріне Топ пен өз жұмыскерлері арасындағы Ұжымдық шарттарға және басқа да құжаттарға сәйкес зейнеткерлікке шыкканға дейін де және кейін де ұзақ мерзімді сыйақы төлейді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР (жалғасы)

2. ЖЕКЕЛЕГЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Жұмыскерлерге сыйакылар (жалғасы)

Белгіленген төлемдер бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер (жалғасы)

Ұжымдық шарт пен басқа да құжаттар, атап айтқанда, зейнетке шығу, зейнетке мерзімінен бұрын шығу бойынша біржолғы жәрдемақыларды төлеуді, еңбекке жарамсыздық, мерейтой, жерлеу және басқа да жағдайда қызметкерлерге материалдық көмек көрсетуді көздейді. Жәрдемақы алу құқығы әдетте қызметкердің зейнеткерлікке шыққанға дейін жұмыс өтіліне байланысты.

Біржолғы жәрдемақыларды және зейнетке мерзімінен бұрын шығу бойынша жәрдемақыларды төлеу бойынша күтіліп отырған шығыстарды есептеу еңбек қызметі аяқталғаннан кейін белгіленген төлемдері бар зейнетакы жоспарларын есептеу кезінде колданылатын әдістеме бойынша қызметтердің еңбек қызметі ішінде жүзеге асырылады. Жыл ішінде туындаған актуарлық пайда мен зиян актуарлық болжамдарға өзгерістердің әсерін де, актуарлық болжамдар мен накты деректер арасындағы айырмаларға байланысты бұрынғы тәжірибелің әсерін де қамтиды. Ағымдағы қызметтердің құнын, өткен қызметтердің құнын және кадр қыскартуларының немесе жүзеге асырылған есептеулердің әсерін қоса алғанда, өзге де өзгерістер ағымдағы кезеңнің пайда немесе зиян құрамында танылады. Ағымдағы кезеңдегі қызметтердің құны Топтың ағымдағы кезеңде қызметтер көрсетуі нәтижесінде белгіленген төлемдер бойынша міндеттеменің келтірілген құнының ұлғаюын білдіреді. Өткен кезеңдердегі қызметтердің құны бағдарламаға өзгерістер енгізу немесе оны қыскарту нәтижесінде белгіленген төлемдері бар жоспарлар бойынша міндеттеменің келтірілген құнының өзгеруін білдіреді.

«Қызметкерлерге сыйакы» 19 ХҚЕС-ке (IAS) сәйкес Топ БЖК құрамында белгіленген төлемдері бар зейнетакы бағдарламалары бойынша туындағын қайта бағалаудан түсken пайда мен зиянды таниды. Бұл сомаларды ешқандай жағдайда пайда немесе зиян ретінде қайта жіктеу мүмкін болмағандыктан, олар бөлінбеген пайданың құрамында бірден танылады.

Топтың белгіленген төлемдері бар зейнетакы бағдарламасы бар. Белгіленген төлемдері бар жоспар бойынша сыйакылар беру құны еңбек қызметі аяқталғаннан кейін белгіленген төлемдері бар зейнетакы жоспарларын есептеу кезінде колданылатын әдісті пайдалана отырып айқындалады. Қайта бағалау нәтижелері келесі кезеңдерде пайда немесе залал құрамында қайта жіктелмейді.

Компания қызметкерлерге берілетін сыйакылардың сипатын бағалап, тиісті ақпаратты ашып көрсетуі тиіс. 19 ХҚЕС (IAS) жынтық кіріс туралы есепте қызметтердің құнын немесе таза пайыздарды дәл қай жерде көрсету керектігін көрсетпейді. 1 ХҚЕС (IAS) жұмысшыларға пайда немесе зиян ретінде сыйакы төлеуге байланысты шығындарды бөлуге рұқсат береді, бірақ талап етпейді. «Таза пайыздық шығындар» компоненті «міндеттеме бойынша дисконттың амортизациясы» компонентінен және 19 ХҚЕС (IAS) алдынғы редакциясындағы «активтерге кіріс» компонентінен өзгеше. Таза шығындарды пайыздарға ұсыну тәсілін әзірлеу кезінде ұйымдар 8 ХҚЕС (IAS) 10-тармағының талаптарын қолдануы керек.

Таза пайыздар белгіленген төлемдері бар зейнетакы бағдарламасы бойынша таза міндеттемеге немесе таза активке катысты дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып айқындалады. Топ «Сату құны», «Әкімшілік шығыстар», сондай-ак жынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте (максаты бойынша жіктелуімен) «Сатуга және бөлуге арналған шығыстар» баптарының құрамында белгіленген төлемдері бар зейнетакы бағдарламасы бойынша таза міндеттеменің атапған өзгерістерін таниды:

- Ағымдағы кезеңдегі қызметтердің құнын, өткен кезеңдердегі қызметтердің құнын, секвестрлер мен бағдарлама бойынша жоспардан тыс есептеулер бойынша пайда мен зиянды қамтитын қызметтердің құны;
- Таза пайыздық шығыстар немесе кірістер.

Зейнетакы міндеттемелерін есепке алғанда колданылған аса елеулі болжамдар – бұл дисконттау мөлшерлемесі мен өлім-жітім деңгейінің күтілетін өзгерістері. Дисконттау мөлшерлемесі болашақ міндеттемелердің таза келтірілген құнын анықтау үшін қолданылады және әр жылы осындай міндеттемелер бойынша дисконт амортизациясы жынтық кіріс туралы есепте көрсетіледі. Қайтыс болуды болжау сыйакы төлеудің болашақ ағынын болжамдау үшін қолданылады, ол соңан соң міндеттемелердің таза келтірілген құнын алу үшін шегеріледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР (жалғасы)

2. ЖЕКЕЛЕГЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Қызыметкерлерге сыйакылар (жалғасы)

Белгіленген төлемдер бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер (жалғасы)

Біржолғы демалыс жәрдемақылардан басқа, жұмыскерлерге сыйакылар жұмыскерлерге басқа сыйакылар ретінде қарастырылады. Осы ұзақ мерзімді сыйакылар бойынша күтіліп отырган шығыстарды есептеу қызыметкердің еңбек қызыметі ішінде белгіленген төлемдері бар зейнетакылық жоспарларды есептеу кезінде қолданылатын әдіспен жүзеге асырылады.

Мұндай міндеттемелерді жыл сайынғы негізде тәуелсіз білікті актуарийлер бағалайды.

Кірістерді тану

Топ шикі мұнай мен газды қысқа мерзімді шарттар бойынша, фрахт, сактандыру және сапаға жеңілдіктердің құнына түзетілген Platt's жариялаған Brent орташа (жоғары/төмен) баға белгілеулерінің орташа 5 мәні ретінде айқындалатын бағалар бойынша өткізеді. Шикі мұнай іс жүзінде кеменің бортына жүктелген немесе кемеден түсірілген, келісімшарт бойынша келісілген талаптарға карай мұнай құбырына немесе жеткізуіндің басқа да тетігіне түсken сәттен бастап меншік құқығының өтуі жүзеге асырылады және кірістер әдette танылады.

Топтың шикі мұнайды сатуға арналған келісімшарттарында белгілі бір уақыт кезеңінің ішінде жеткізілуі тиіс шикі мұнайдың барынша көп көлемі көрсетіледі. Тиелген, бірақ сатып алушыға әлі жеткізілмеген шикі мұнай қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте тауар-материалдық корлар ретінде ескеріледі.

Салық салу

Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыска ағымдағы корпоративтік табыс салығы, үстеме пайдаға салынатын салық және кейінге қалдырылған салық жатады.

Табыс салығы

Ағымдағы және алдыңғы кезеңдер үшін ағымдағы табыс салығы бойынша активтер мен міндеттемелер салық органдарына өтеледі немесе салық органдарына төленеді деп болжанатын сома бойынша бағаланады.

Бұл соманы есептеу үшін есепті күнге қолданыста болған немесе Қазақстан Республикасында накты заңдастырылған салық мөлшерлемелері және салық заңдары қолданылды.

Үстеме пайда салығы

Үстеме пайда салығы (бұдан әрі мәтін бойынша «ҮПС») табыс салығы ретінде қарастырылады және табыс салығы бойынша шығыстардың бір бөлігін құрады. 2009 жылғы 1 қантарда күшіне енген қолданыстағы салық заңнамасына сәйкес Топ жер койнауын пайдалануға арналған әрбір келісімшартқа қатысты ҮПС-ты жер койнауын пайдалануға арналған әрбір бөлек келісімшарт бойынша жиынтық жылдық кірістін бір жылғы аударымдарға ара қатынасының негізінде құбылмалы мөлшерлемелер бойынша есептейді және төлейді. ҮПС-ты қолдануды қездейтін жиынтық жылдық кірістің әрбір салық жылындағы аударымдарға ара қатынасы 1,25:1 құрайды. ҮПС мөлшерлемелері әрбір келісімшартқа қатысты аударымдардың 25% артық жер койнауын пайдалануға арналған әрбір келісімшартқа қатысты салық салынатын кірістін (Корпоративтік Табыс Салығы мен рұқсат етілген баға белгілеулер есептен шығарылғаннан кейін салық салынатын кіріс) бір бөлігі қолданылады.

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер мен міндеттемелер активтер мен міндеттемелердің салық базасы мен олардың баланстық құны арасында қаржылық есептілік мақсаттары үшін туындастырылған барлық уақытша айырмалар бойынша міндеттемелер әдісін пайдалана отырып барлық уақытша айырмаларға қатысты есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық бойынша актив тек соган қатысты есептен шығарылатын уақыт айырмалары азайтылуы мүмкін салық салынатын пайданы алудың айтартлықтай ықтималдығы бар дәрежеде ғана танылады. Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемелер барлық салық салынатын уақыт айырмалары үшін танылады. Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелер қолданысқа енгізілген немесе есепті күнге накты заңдастырылған салық мөлшерлемелерінің негізінде активті өткізу немесе міндеттемені өтеу кезеңінде қолданылатын салық мөлшерлемелері бойынша есептеледі. Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтер мен міндеттемелер ағымдағы салық міндеттемелеріне қарсы ағымдағы салық активтерін есепке алуға заңды, зани тұрғыдан жарамды құқықтар болған кезде есепке алынуы мүмкін.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

2. ЖЕКЕЛЕГЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)

Салық салу (жалғасы)

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері мына жағдайлардан басқа, барлық салық салынатын уақыт айырмалары бойынша танылады:

- Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі бизнестерді біріктіру болып табылмайтын операцияның барысында гудвилді, активті немесе міндеттемені бастапқыда мойындау нәтижесінде туындауды және операцияны жасау сәтіне бухгалтерлік пайдаға да, сол сияқты салық салынатын пайдаға немесе зиянға ықпал етпейді;
- Еншілес ұйымдарға, қауымдасқан ұйымдарға инвестициялармен, сондай-ақ бірлескен қызметке қатысу үлестерімен байланысты салық салынатын уақытша айырмаларға қатысты егер уақыт айырмасын қалпына келтіру мерзімін бакылау мүмкін болса уақытша айырмасы жақын болашакта қалпына келтірілмейді деген айтартылған ықтималдылық болса, уақытша айырмалар мойындалмайды.

Кейінге қалдырылған салық активтері, мына жағдайлардан басқа, соған қарсы есептен шығарылатын уақыт айырмалары, келешек кезеңдерге ауыстырылатын пайдаланылмаган салық женілдіктері мен пайдаланылмаган салық шығындары есепке алынуы мүмкін салық салынатын пайда болады деген едәуір ықтималдылық болатын шамада барлық есептен шығарылатын уақыт айырмалары, келешек кезеңдерге ауыстырылған пайдаланылмаган салық женілдіктерін және пайдаланылмаған салық шығындары бойынша танылады:

- Шегерілетін уақыт айырмасына жататын кейінге қалдырылған салық активі бизнестерді біріктіру салдарынан тумаган болса және ол операцияны жасау кезінде бухгалтерлік пайдаға да, салық салынатын пайдаға немесе зиянға да әсер етпейтін активті немесе міндеттемелерді бастапқы тану нәтижесінде туындауда;
- Еншілес ұйымдарға, қауымдасқан ұйымдарға инвестициялармен, сондай-ақ бірлескен кәсіпкерлікке қатысу үлестерімен байланысты есептен шығарылатын уақыт айырмаларына қатысты кейінге қалдырылған салық активтері уақыт айырмалары келешекте қалпына келтіріледі және соған қарсы уақыт айырмалары есепке алынуы мүмкін салық салынатын пайда орын алады деген ықтималдылық бар дәрежеде фана мойындалады.

Кейінге қалдырылған салық активтерінің баланстық құны әрбір есепті күнгө қайта қаралып, кейінге қалдырылған салық активтерінің барлығын немесе бір бөлігін пайдалануға мүмкіндік беретін жеткілікті салық салынатын пайданы алу ықтималдылығы шамалы деп бағаланатын дәрежеде азаяды. Мойындалмаган кейінге қалдырылған салық активтері әрбір есепті күнгө қайта қаралады және келешек салық салынатын пайда кейінге қалдырылған салық активтерін өтеуге мүмкіндік береді деген ықтималдық туындаған дәрежеде фана мойындалады.

Кейінге қалдырылған салық активтерінің өтелуін талдау кезінде Топ қаржылық есептіліктің баска бөлімдерінде, сондай-ақ басшылық есептерінде колданылатын болжамдарға сүйенеді. Басқа нәрселермен катар, бұл жорамалдар көміртегі шығарындыларын азайту шараларын енгізу нәтижесінде өндіріс құнының өсуі сияқты климаттың өзгеруіне байланысты бизнес құбылыстарына ықтимал әсерді көрсетеді.

Пайда немесе зиян құрамынан тыс танылған балтарға қатысты кейінге қалдырылған салық пайда немесе зиян құрамында танылмайды. Мерзімі ұзартылған салықтар балтары олардың негізінде операцияларға сәйкес не болмаса БЖК құрамында немесе тікелей меншікті капиталда мойындалады.

3. МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін әзірлеу оның басшылығынан есепті кезеңнің соңына пікір білдіруін, есепте көрсетілетін түсім сомаларына, шығыстарға, активтер мен міндеттемелерге, сондай-ақ шартты міндеттемелер туралы акпараттың ашылып көрсетілуіне ықпал ететін бағалау мәндері мен жорамалдарды айқындауды талап етеді. Дегенмен осы жорамалдар мен бағалау мәндеріне қатысты белгісіздік соған қатысты осы сияқты жорамалдар мен бағалаулар кабылданған активтің немесе міндеттеменің баланстық құнына келешекте елеулі түзетулерді талап етуі мүмкін нәтижелерге әкеліп соктыруы мүмкін.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Пайымдаулар

Топ басшылығы есепке алу саясатын қолдану барысында есептік бағалаулармен қатар шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі бейнеленген сомаға негұрлым маңызды әсер ететін мынадай пікірлер жасады:

Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім

Топ сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша барлық түсім белгілі бір уақыт сәтінде түскендігін анықтады, түсімнің мойындалуы Топ басшылығынан есептіліктегі көрсетілетін түсім сомаларына әсер ететін пайымдаулар жасауды қажет етеді. Мұнайды өткізуге арналған шарттық карым-қатынастар басқа талаптармен қатар уақыт өтісімен түсімнің мойындалуына экеп соктыра алады.

Топтың түсіммен операциялар бойынша принципал немесе агент болып табылатындығын бағалау кезінде пайымдау қолданылады. Топтың принципал ретінде болатындығын анықтау кезінде, келісімдердің талаптары мүқият қаралып, Топ өнімді ол сатып алушыға берілгенге дейін бакылайды деген тұжырым жасалды. Баламалы келісімдерде Топ агент ретінде айқындалуы мүмкін.

Қолданыстағы келісімшарттардың талаптарына сәйкес Топ тиесінде тасымалдау қызметтерінің сатып алушыға көрсетілмейтіндігін айқындауды және орындалуға лайыкты жалғыз міндет шикі мұнай мен мұнай өнімдерін сату жатады. Тиесінде жұмыстары қызмет ретінде көрсетілетіндігін және бұл орындалуға жататын міндеттемені сәйкестендіруге, орындалуға жататын барлық міндеттемелерді белгілі бір уақыт сәтінде мойындауға, сондай-ақ түсімді мойындаудың жалпы мерзімдеріне ықпал ететіндігін айқындау кезінде пайымдау қажет болады. Топ басшылығы тиесінде бойынша шығыстар орындалуға жататын бөлек міндеттеме болып табылады деп есептемейді, өйткені солармен байланысты тәуекелдер мен сыйақылар сатып алушыға портта тиесінде өтеді.

Кейінге қалдырылған салық активтері

Кейінге қалдырылған салық корпоративтік табыс салығы (КТС) үшін, сол сияқты үстеме пайда салығы (ҮПС) үшін есептеледі. Кейінге қалдырылған КТС пен ҮПС күтілетін мәлшерлемелер бойынша жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарға байланған активтер мен міндеттемелердегі уақыт айырмаларына есептеледі. Кейінге қалдырылған КТС пен ҮПС базалары, солар туралы аппарат 12-ескертпеде ашылып көрсетілген және салық заңнамасына сәйкес есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық активтері басшылықтан Топтың танылған кейінге қалдырылған салық активтерін пайдалану үшін келешек кезеңдерде жеткілікті болатын салық салынатын пайданы алатындығының ықтималдылығын бағалауды қажет етеді. Келешек салық салынатын пайданы алуға қатысты жорамалдар басшылықтың келешек акша ағындарына қатысты бағалауына тәуелді болады. Келешек салық салынатын кірістің бұл бағалаулары операциялық қызметтен болатын болжамды акша ағындарына (оларға мұнайды өндіру және сату көлемдері, оның бағасы, қорлары, операциялық шығындар, пайдаланудан шығару шығындары, курделі шығындар, дивидендер және капиталды басқару бойынша басқа да операциялар әсер етеді) және қолданыстағы салық заңнамасын қолдану туралы пайымдауға негізделген. Егер акша қараждатының келешек ағындары мен салық салынатын пайда бағалаудан айтартықтай ерекшеленетін болса, бұл Топтың есепті күнге көрсетілген таза кейінге қалдырылған салық активтерін өткізу қабілетіне әсерін тигізе алады. Сонымен бірге, Топ жұмыс істейтін юрисдикцияларда салық заңнамасының келешекте езгеруі Топтың келешек кезеңдерде салық шегерімдерін алу кабілетін шектеуі мүмкін. Топ басшылығы танылған кейінге қалдырылған салық активтерін пайдалану үшін келешек кезеңдерде жеткілікті болатындей салық салынатын пайданы алу ықтималдылығын жоғары деп бағалайды.

Бағалаудың белгісіздігі

Топтың есепке алу саясатын қолдану процесінде басшылық өзінің пікірлерін пайдаланды және қаржылық есептіліктегі танылған сомаларды айқындау кезінде бағалау жасады. Төменде бағалауды пайдаланудың барынша елеулі жағдайлары көрсетілген.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Бағалаудың белгісіздігі (жалғасы)

Мұнай мен газ қорларын бағалау

Мұнай мен газдың корлары – Компанияның мұнай-газ кен орындарында экономикалық және заңгерлік тұрғыда өндірілуі мүмкін көмірсутектердің көлемін бағалау. Компания білікті мамандар көмірсутектердің мөлшері, терендігі, формасы мен мазмұны, сондай-ақ лайықты болатын өндіру әдістері мен шығарып алу қарқыны туралы геологиялық және техникалық деректерге қатысты жинаған ақпаратқа негізделген өзінің коммерциялық корлары мен ресурстарын бағалайды. Коммерциялық корлар мұнай мен газ қорларын бағалауды, шығарып алу коэффициенттерін және шикізатқа келешек бағаларды пайдалана отырып айқындалады, соңғылары шығарып алынатын корлардың жалпы сомасы мен жалпы корлардың үлесіне әсер етеді. Келешек күрделі шығындар коммерциялық корларды өндіруге қажетті ұнғымалардың санына қатысты жoramалдарды, мұндай ұнғымалардың құнын және солармен байланысты өндірістік қуаттылықтарды, сондай-ақ басқа да күрделі шығындарды пайдалана отырып бағаланады.

Компания Қоғамның мұнай-газ инженерлері қоғамының (SPE) әдістемесіне сәйкес өзінің мұнай мен газ корларын бағалайды. Компания корларды бағалау кезінде ұзак мерзімді жоспарлы бағаларды пайдаланады. Дәлелденген корларды бағалау үшін жоспарлы бағаларды пайдалану жыл сонына спот бағаларды пайдалануға тән тұрақсыздытын ықпалын жояды. Коммерциялық корларды бағалау кезінде пайдаланылған Brent маркалы мұнайдың ұзак мерзімді бағасының ағымдауы баррель үшін 80 АҚШ долларын құрайды (2023 жыл: баррель үшін 80 АҚШ доллары). 2024 жылғы 31 желтоқсанға мұнай-газ активтерінің баланстық құны 5-ескертпеде көрсетілген.

Қолданылатын экономикалық жoramалдар өзгеруі мүмкін болғандықтан, кен орнын пайдалану уақытында косымша геологиялық ақпаратты алу шамасына қарай шығарып алынатын корлардың бағалануы да өзгеруі мүмкін. Салыстырмалы түрдегі белгісіздік деңгейі корларды екі негізгі санаттың біріне: дәлелденген немесе дәлелденбекен корларға жатқызу арқылы көрсетілуі мүмкін. Дәлелденген корларды өндіруде дәлелденбекен корлармен салыстырганда үлкен айқындылық бар және дәлелденген корлар оларды өндіру мүмкіндігіне қатысты белгісіздіктің прогрессивті өсуін белгілеу үшін әзірленген және әзірленбекен корларға бөлінуі мүмкін.

Жыл сайын бағалаулар талданып, тузыліп отырады. Тузетулер қолдағы геологиялық деректерді, өндіру туралы өнеркәсіптік параметрлерді немесе деректерді бағалау немесе кайта бағалау; жаңа деректердің; немесе бағалар бойынша жoramалдардағы өзгерістердің салдарынан туынтайтынын жағдайы. Корларды бағалау сондай-ақ кері әрекетті арттыру үшін жобалардың қолданылуы, пласт өнімділігіндегі өзгерістердің немесе әзірлеу стратегиясындағы өзгерістердің салдарынан кайта қаралуы мүмкін. Мұндай өзгерістер Топтың қаржылық жағдайы мен нәтижелеріне әсер етеді алады, оларға мыналар жатады:

- Мұнай-газ және басқа да активтердің баланстық құны (5-ескертпе);
- Жыныстық кіріс туралы шоғырландырылған есептегі тозу, таусылу және амортизацияланған аударымдар (5-ескертпе);
- Активтердің есептен шығарылуы бойынша міндеттемелер – егер корларды бағалаудағы өзгерістер мұндай іс-қимылдардың жасалатындығына қатысты үміттерге және солармен байланысты мұндай іс-қимылдарға шығындарға әсер етсе (5 және 11-ескертпе);
- Кейінге калдырылған салық активтерінің баланстық құны – мұндай активтерді өтеу ықтималдылығын бағалаудағы өзгерістерге орай өзгеруі мүмкін (18-ескертпе).

Мұнай-газ активтерінің амортизациясы

Мұнай-газ активтерінің амортизациясы дәлелденген әзірленген корлардың сомаларына қатысты өндірістік әдіспен есептеледі. Бұл кен орнындағы күтілетін қалған өндірудің тауысылуына тепе-тең болатындағы амортизацияның есептелуіне әкеп соктырады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР (жалғасы)

3. МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Бағалаудың белгісіздігі (жалғасы)

Мұнай-газ активтерінің амортизациясы (жалғасы)

Әрбір объектінің қызмет ету мерзімін айқындау кезінде іс жүзіндегі қызмет ету мерзімінің шектелуі, сондай-ақ көн орнының экономикалық шығарылып алынатын корлардың ағымдағы бағалаулары ескеріледі. Бұл есептеулер бағалаулар мен жорамалдарды, оның ішінде қорлардың көлемі мен келешек күрделі шығындарды пайдалануды қажет етеді. Дәлелденген әзірленген корлардағы өзгерістер корларды бағалау кезінде пайдаланылатын факторлардың немесе жорамалдардың өзгеруінен туындауы мүмкін, оның ішінде:

- Шикі мұнайға іс жүзіндегі және болжамды бағалар арасындағы айырма;
- Келешек күрделі шығындарға әсер етуі мүмкін көзделмеген операциялық мәселелер.

Активтердің құнсыздандыруы

Топ активтерді немесе ақша қаражатын жасайтын активтер тобын («жасайтын бірлік») оқиға немесе жағдаяттардағы өзгерістер активтің баланстық құны өтелмейтіндігін көрсеткен жағдайларда құнсызданду мәніне бағалайды. Егер мұндай индикатор бар болып шықса, еткізу шығыстарын және пайдалану құнын шегере отырып әділ құнинан барынша жоғары мән ретінде қарастырылатын өтелетін құнның лайыкты бағалануы жүргізіледі. Мұндай есептеулер дисконт мөлшерлемесі, капиталдағы келешек мұқтаждық, тәуекелдер мен айқындықсыздыққа ұшырағыш келетін операциялық шығындар сияқты бағалаулар мен жорамалдарды пайдалануды қажет етеді. Активтің немесе жасайтын бірліктің баланстық құны өтелетін сомадан асып кетсе, онда актив немесе жасайтын бірлік құнсыздандыған болып есептеледі және өтелетін сомаға дейін есептен шығарылады.

Өтелетін құнды бағалау кезінде келешекте күтілетін ақша ағындары активтер тобына / жасайтын бірлікке тән болатын тәуекелдерге түзетіледі және ақшаның уақытша құнын ағымдағы нарықтық бағалауды көрсететін салық салуға дейінгі дисконт мөлшерлемесін пайдалана отырып, оның ағымдағы құнына дейін дисконтталады. Сату шығыстарын шегере отырып әділ құн нарыққа қатысушылардың арасында жасалатын әдеттегі мәміле шеңберінде активті сату кезінде алынатын құн ретінде айқындалады және Топ үшін айрықша болуы мүмкін факторлардың ықпалын көрсетпейді және бутіндей Топқа таралмайды.

Топ басшылығы жүргізген талдау нәтижесінде 2024 жылғы 31 желтоқсанға мұнай-газ активтерінің ықтимал құнсыздандыру индикаторлары анықталған жок.

Сондай-ақ, Топ Маңғыстау облысында теңіз суын тұщыландыру зауытын және жеткізуінің инфрақұрылымды салумен байланысты активтердің құнсызданду мәніне талдау жүргізді.

Топ өтелетін құнды дисконтталған ақша ағындарының үлгісін пайдалана отырып есептеді. Дисконттау мөлшерлемесі тұщыландыру зауытының құрылышын жүргізетін еншілес ұйым - «Ak Su KMG» ЖШС капиталының салықтық орташа өлшенген құнинан кейін алынды. Жыл сайынғы негізде бекітілетін бизнес-жоспарлар акпараттың негізгі дерек көзі болып табылады, ейткені олар техникалық суға күтілетін бағалар, сату көлемдері, кірістер, шығыстар және күрделі шығындар бойынша болжамдарды қамтиды.

Маңғыстау облысында теңіз суын тұщыландыру және жеткізуінің инфрақұрылым бойынша зауыт құрылышы Маңғыстау облысының тұрғындарын ауыз сумен қамтамасыз ету үшін жүргізіледі. Топ осы құрылыштан оң ақша ағындарын алуды күтпейді. Осылайша, осы зауыттың құрылышына байланысты активтердің өтелетін құны теріс болып табылады, нәтижесінде 2024 жылы Топ негізгі құралдардың 46.884.808 мың теңге сомасында және 5.626.177 мың теңге сомасында тиісті ҚҚС құнсыздандығы мойындағы, бұл жалпы сомасы 52.510.985 мың теңгенні құрады (2023 жылы: 33.100.651 мың теңге).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Бағалаудың белгісіздігі (жалғасы)

Активтердің шығуы бойынша міндеттемелер

Белгілі бір келісім-шарттардың талаптары бойынша заннамаға және нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес Компанияның негізгі құралдарды демонтаждау және жою кезеңде келген көн орындарындағы жер участекерін қалпына келтіру бойынша заңды міндеттемелері болады. Атап айтқанда, Компанияның міндеттемелеріне барлық өндірістік емес ұнғымаларды біртіндеп жабу және ұнғымаларды жою, құбырларды бөлшектеу, жер үсті және жерасты құрылыштарын, коммуникациялық және басқа құрылыштарды бөлшектеу, келісімшарттық аумақты қалпына келтіру және коршаған ортаға әсерді алдын-ала бағалау шығындары сиякты қызметті тоқтату жөніндегі іс-шаралар жатады. Лицензияның қолданылу мерзімі Компанияның қарауы бойынша ұзартылмайтындықтан, түпкілікті жабу бойынша міндеттемелерді өтеудің есеп мерзімі әрбір лицензиялық кезең аяқталған күн болып табылады.

Егер активтердің жою бойынша міндеттемелер көн орындарын экономикалық жағынан негізdemelі түрде пайдалануды аяқтау өткенде өтелуі қажет болса, онда көрсетілген міндеттеме ұнғымаларды жою бойынша барлық шығыстарды және жабу бойынша соңғы шығыстарды қосу салдарынан едәуір өсуші еді. Ұнғымаларды жоуды қаржыландыру бойынша Компанияның міндеттемелерінің және түпкілікті жабу бойынша шығыстардың көлемі тиісті келісім-шарттардың және қолданыстағы заннаманың талаптарына байланысты. Міндеттемелер лицензиялық кезең соңында түпкілікті жою және түпкілікті жабу бойынша мұндай шығыстарды қаржыландыру бойынша келісімшарт та, заннама да белгілі бір міндеттемені түсіндірмеген сол жағдайларда танылмайды. Мұндай шешімді қабылдау кейбір айқындылықтың болмауымен және біршама пайымдаулармен түсіндірледі.

Басшылықтың мұндай міндеттемелердің болуына немесе болмауына қатысты бағасы Үкіметтің саясаты мен тәжірибесіндегі немесе жергілікті салалық тәжірибеге өзгерістермен бірге өзгеруі мүмкін. Компания активтердің істен шығуы бойынша міндеттемелерді әрбір келісімшарт бойынша бөлек есептейді.

Мұндай міндеттемелердің жыл сайынғы негізде тәуелсіз білікті кеңес берушілер бағалайды.

Міндеттемелердің сомасы инфляцияның күтілетін деңгейіне түзетілген және қазақстандық нарыққа тән тәуекелдерге түзетілген өтпелі экономикамен елдің мемлекеттік борышы бойынша орташа тәуекелсіз пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып дисконтталған міндеттемелерді өтеу үшін күтілетін, талап етілетін есепті шығындардың ағымдағы құнын білдіреді. Активтердің істен шығуы бойынша міндеттеме әрбір есепті қүнге қайта қаралады және «Негізгі құралдардың обьектісін пайдаланудан шығару, олар орналасқан участекедегі табиғи ресурстарды қалпына келтіру бойынша міндеттемелерге және өзге де осыған үксас міндеттемелерге өзгерістер» 1 түсіндірмеге сәйкес ең үздік бағаны көрсету үшін түзетіледі.

Ұзак мерзімді инфляция және 2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына міндеттеменің баланстық құнын айқындау үшін пайдаланылған дисконттау мөлшерлемелері төменде көрсетілген:

	2024 жыл	2023 жыл
Көн орындарын жою резерві бойынша дисконттау мөлшерлемесі	10,02%	8,57%
Инфляция деңгейі	5,38%	4,49%

Есепті қүнге арналған резерв басшылықтың болашақ қажетті шығындардың келтірілген құнының ең жаксы бағасын білдіреді. Активтердің істен шығару бойынша міндеттемелер бойынша резервтегі өзгерістер 11-ескертпеде ашылған.

Экологиялық оқалту

Топ бағалау да жасайды және экологиялық тазарту жұмыстары мен оқалтуға міндеттемелер бойынша резервтер қалыптастыру бойынша пайымдау шығарады. Коршаған ортанды қорғауға шығындар капиталданырылады немесе олардың болашақ экономикалық пайdasына қарай шығыстарға жатқызылады. Өткен қызметте пайда болған қазіргі жағдайға жатқызылатын және болашақ экономикалық пайdasы жоқ шығындар шығыстарға жатқызылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР (жалғасы)

3. МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Бағалаудың белгісіздігі (жалғасы)

Экологиялық оңалту (жалғасы)

Міндеттемелер шығындар туралы ағымдағы ақпараттың және қалпына келтіру жөніндегі күтілетін жоспарлардың негізінде анықталады және басшылықтың қажетті ресімдердің мерзімдеріне қатысты үміттеріне сүйене отырып, дисконттадан негізде ескеріледі. Топтың экологиялық оңалту резерві Топ қолданыстағы қазақстандық нормативтік базаның талаптарын сактауға қажетті күтілетін шығындарды тәуелсіз бағалауға негізделген басшылықтың үздік бағасын білдіреді.

Экологиялық оңалтуға жататын косымша белгісіздіктер 22-ескертпеде ашылып көрсетілген. Экологиялық оңалтудағы міндеттемелер бойынша резервтегі өзгерістер 11-ескертпеде ашылып көрсетілген.

Ұзак мерзімді инфляция және 2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына міндеттеменің баланстық күнін айқындау үшін пайдаланылған дисконттау мөлшерлемелері төменде көрсетілген:

	2024 жыл	2023 жыл
Экология бойынша резервті дисконттау мөлшерлемесі	10,02%	8,57%
Инфляция деңгейі	5,38%	4,49%

Сауда дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік зияндарды бағалау резерві

Топ сауда дебиторлық берешек бойынша ККЗ есептеу үшін бағалау резервтерінің матрицасын пайдаланады. Бағалау резервтерінің мөлшерлемелері шығындардың пайда болуының ұқсас сипаттамаларымен (яғни, географиялық өнір, өнімнің типі, сатып алушылардың типі мен рейтингі, аккредитивтер арқылы қамтамасыз ету және кредиттік тәуекелдерді сактандырудың басқа нысандары бойынша) түрлі клиенттік сегменттердің топтары үшін төлем мерзімін өткізу алу күндеріне қарай белгіленеді.

Бастапқыда бағалау резервтері матрицасының негізінде бұрынғы кезеңдердегі дефолттардың пайда болуының байқалатын деректері жатыр. Топ болжамды ақпаратты ескере отырып кредиттік зиянның пайда болуының бұрынғы тәжірибесін түзетіп алу үшін матрицаны жаңартып отырады. Мысалға, егер келесі жылдың ішінде болжамды экономикалық талаптардың (мысалы, ЖІӨ) нашарлауы күтілетін болса, әрі ол өндірістік секторда дефолт жағдайларының ұлғаюына әкеп соқтыра алса, дефолттың тарихи деңгейі түзетіледі. Әрбір есепті күнге алдынғы кезеңдердегі дефолт деңгейі туралы байқалатын деректер жаңартылып отырады және болжамды бағалаудың өзгеруі сарапанады.

Экономикалық талаптармен болжанатын дефолттың тарихи қадағаланатын деңгейлері мен ККЗ арасындағы өзара байланысты бағалау едәүір есепті бағалау болып табылады. ККЗ көлемі жағдайлардағы және болжамды экономикалық талаптардағы өзгерістерге сезімтал келеді. Топтың кредиттік зияндарының пайда болуының бұрынғы тәжірибесі мен экономикалық талаптардың болжамы сатып алушының келешектегі іс жүзіндегі дефолты үшін қөрнекі болып табылмауы мүмкін. Топтың сауда дебиторлық берешегі бойынша ККЗ жөніндегі ақпарат 6-ескертпеде ашылып көрсетілген.

Алдын ала бағалар бойынша сату

Шикі мұнайды экспортқа сату шарттарында шартта көрсетілген тиісті баға белгілеу кезеңінің (БК) соңындағы нарықтық бағаның негізінде бағаларды түзетуге мүмкіндік беретін талаптарды қамтиды. Сату бағасының түзетулері БК соңына дейін бағасы белгіленетін нарықтық бағалардың өзгеруі негізінде болады. Бұл шарттар бойынша мұндай жағдайларда өткізуден түсken түсім бастапқыда бақылау сатып алушыға өткенде танылады және форвардтық бағаның негізінде күтілетін сома бойынша бағаланады.

Түпкі сату бағасы коносаменттен кейін 5 күннің ішінде нарықтық бағалардың орташа белгілеулеріне негізделген. Баға белгіленетін кезеңдегі бұл баға тәуекелдері 9 XКЕС-ке (IFRS) сәйкес ендірілген туынды құралдың анықтамасына сәйкес келеді. Топ дебиторлық берешектің әділ құнын айқындау үшін пайымдауды қолданады. 2024 жыл үшін сату күнінен бастап дебиторлық берешектің әділ құнының өзгеруін Топ түсімнің бір бөлігі ретінде көрсетеді (14-ескертпе). 2024 жылғы 31 желтоқсанға дебиторлық берешекті 2024 жылғы алдын ала және түпкі баға арасындағы мұндай шарттар бойынша түзету елеусіз.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР (жалғасы)

3. МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)

Бағалаудың белгісіздігі (жалғасы)

Жұмыскерлерге сыйақылар

Зейнеткерлікке шыққанға дейін және одан кейін қызметкерлерге ұзақ мерзімді сыйақылар құны және келтірілген міндеттемелер құны актуарлық әдіс қолданылып белгіленеді. Актуарлық әдіс келешекте нақты нәтижелерден айырмашылығы болуы мүмкін түрлі болжамдарды қолдануды білдіреді. Актуарлық әдіс шегеру мөлшерлемелері, келешекте жалақының өсімі, өлім-жітім деңгейі және келешекте қызметкерлерге сыйақылар өсімі туралы болжамдарды камтиды. Негізгі болжамдарды бағалаудың күрделілігіне және жұмыскерлердің еңбек қызметін аяқтауы бойынша олардың сыйақылары бойынша міндеттемелердің ұзақ мерзімді сипатына орай мұндай міндеттемелер осындай болжамдардың өзгерістеріне аса сезімтал келеді. Барлық болжамдар әрбір есепті күнге қайта қаралады.

Жалақы мөлшерінің болашакта көбеюі күтіліп отырған болашак инфляция карқынына негізделеді. 2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына жұмыскерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелерді бағалау үшін пайдаланылған негізгі актуарлық долбарлар мынадай түрде берілген:

	2024 жыл	2023 жыл
Жұмыскерлерге сыйақылар бойынша дисконттау мөлшерлемесі	11,30%	11,08%
Инфляция деңгейі	6,02%	6,17%
Ұзақ мерзімді төлемдердің күтілетін ұлғаюы	7,09%	7,15%
Жалақының күтілетін өсуі (2025 жыл)	6,00%	6,00%
Жалақының күтілетін өсуі (2026 жыл)	4,00%	4,00%

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жұмыскерлерге төлемдер бойынша міндеттемелердің сезімталдығын елеулі бағалаудың өзгеруіне талдау былайша көрсетілген:

	Ұлғаю	Азаю
Дисконттау мөлшерлемесі	+0,50%	-0,50%
	(467.715)	490.396
Материалдық көмектің өсуі	+1,00%	-1,00%
	1.050.669	(968.986)
Жалақының өсуі, АЕК	+1,00%	-1,00%
	(25)	31

Топтың жұмыскерлерге сыйақы төлеу туралы жасалған ұжымдық шарттары бар. Жұмыскерлерге төлемдер басқа да ұзақ мерзімді төлемдер ретінде қарастырылады. Осы төлемдерді алу құқығы әдетте ең аз жұмыс өтілінің болуына тәуелді. Жардемакыларды төлеу бойынша күтіліп отырған шығыстарды есептеу еңбек қызметі аяқталуы бойынша белгіленген төлемдері бар жоспарларды есептеу кезінде қолданылатын әдіс бойынша жұмыскердің еңбек қызметі ішінде жүзеге асырылады. Мұндай сыйақылар қамтамасыз етілмеген.

4. ЖАЛПЫ БАҚЫЛАУДАҒЫ БИЗНЕСТІ БІРІКТІРУ

2023 жылы ҚМГ ҮК «Өзенмұнайгаз» АҚ пайdasына «Ak Su KMG» ЖШС жарғылық капиталындағы қатысу үлесінің 98%-ын өтеусіз иеліктен шығарды. Топ «Ak Su KMG» ЖШС-ін сатып алуды еншілес ұйымның жалпы бақылауда болуының барлық кезеңінде еншілес ұйымның активтері мен міндеттемелерін ретроспективті шоғырландыру жолымен жалпы бақылаудағы бизнесті біріктірүе ретінде мойындаиды. «Ak Su KMG» ЖШС сатып алған активтері мен міндеттемелері біріктірілген топты 2022 жылғы 1 қантардан бастап болған сиякты көрсету үшін олардың тарихи баланстық құны бойынша танылады.

2023 жылы «Ak Su KMG» ЖШС Компанияның иелігіне берілгенге дейін ҚМГ ҮК «Ak Su KMG» ЖШС капиталына 142.019 мың теңге көлемінде жарна салды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

5. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР

	Мұнай-газ активтері	Өзге де активтер	Аяқталмаған күрделі құрылым	Жиыны
2023 жылғы 1 қантардағы қалдық құны	416.399.840	25.135.882	70.389.849	511.925.571
Тұсімдер	1.241.468	64.503	194.550.403	195.856.374
Активтің шығуы бойынша міндеттемелерді бағалаудағы өзгерістер (11-ескертпеле)	5.350.603	–	–	5.350.603
Шығулар	(917.504)	(60.391)	(1.052.001)	(2.029.896)
Аяқталмаған күрделі құрылымдан ауыстыру	189.259.098	13.636.358	(202.895.456)	–
Ішкі ауыстыру	(170.598)	170.598	–	–
Тозу	(70.495.532)	(3.836.581)	–	(74.332.113)
Құнсыздану	–	–	(1.604.822)	(1.604.822)
2023 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	540.667.375	35.110.369	59.387.973	635.165.717
Тұсімдер	1.137.973	2.311.165	224.856.424	228.305.562
Активтің шығуы бойынша міндеттемелерді бағалаудағы өзгерістер (11-ескертпеле)	(967.525)	–	–	(967.525)
Есептен шығару	(610.079)	(46.776)	–	(656.855)
Аяқталмаған күрделі құрылымдан ауыстыру	160.936.652	10.661.304	(171.597.956)	–
Материалдық емес активтерге ауысу	–	–	(1.022.456)	(1.022.456)
Ішкі ауысым	(19.605)	13.154	6.451	–
Тозу	(93.915.398)	(4.992.412)	–	(98.907.810)
Құнсыздану	–	–	(46.884.808)	(46.884.808)
2024 жылғы 31 желтоқсанға қалдық құны	607.229.393	43.056.804	64.745.628	715.031.825
2023 жылғы 31 желтоқсанға				
Бастапқы құн	1.153.626.240	76.600.645	60.838.899	1.291.065.784
Жинақталған тозу	(285.030.461)	(16.548.484)	–	(301.578.945)
Жинақталған құнсыздану	(327.928.404)	(24.941.792)	(1.450.926)	(354.321.122)
Қалдық құны	540.667.375	35.110.369	59.387.973	635.165.717
2024 жылғы 31 желтоқсанға				
Бастапқы құн	1.292.608.044	88.000.940	66.184.457	1.446.793.441
Жинақталған тозу	(362.888.462)	(21.228.348)	–	(384.116.810)
Жинақталған құнсыздану	(322.490.188)	(23.715.788)	(1.438.829)	(347.644.806)
Қалдық құны	607.229.393	43.056.804	64.745.628	715.031.825

2024 жылғы 31 желтоқсанға толығымен амортизацияланған негізгі құралдардың бастапқы құны 23.428.004 мың теңге (2023 жылды: 14.826.797 мың теңге) болды.

6. ҚАРЖЫ АКТИВТЕРИ

Айналымнан тыс қаржы активтері

2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша амортизацияланған құны бойынша бағаланатын айналымнан тыс қаржы активтері «Қазақстан Халық банкі» АҚ-дағы депозиттермен білдірілген. Бастапқы тану құніне олардың әділ құны жылдық 4,3%-дан 12,7%-ға дейінгі дисконттау мөлшерлемелерін пайдалана отырып күтілетін ақша ағындарының негізінде есептелді.

Айналымнан тыс активтерді бастапқыда тану кезінде Топ 1.031.236 мың теңге сомасына дисконтты мойындады. 2024 жылды Топ 266.561 мың теңге (2023 жылды: 252.966 мың теңге) мөлшерінде қаржылық кірістерді мойындады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

6. ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (жалғасы)

Айналымнан тыс қаржы активтері (жалғасы)

2024 жылғы 31 желтоқсанға тәнгемен мерзімді салымдар бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 0,02% (2023 жыл: 0,02%) болды.

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсандағы жағдай бойынша айналымнан тыс қаржы активтері тәнгемен білдірілген.

Сауда және басқа да дебиторлық берешек

	2024 жыл	2023 жыл
Сауда дебиторлық берешек	58.324.650	74.901.353
Баскасы	3.199.020	2.481.016
	61.523.670	77.382.369
 Минусы: ККЗ бағалау резерви	(2.519.331)	(2.430.186)
	59.004.339	74.952.183

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың сауда дебиторлық берешегіне, негізінен, «KazMunayGas Trading AG»-ден 33.588.200 мың тенге сомасында (2023 жыл: 33.246.687 мың тенге) шикі мұнайды өткізуден болған берешек, ҚМГ ҰК-ден 24.334.486 мың тенге мөлшерінде (2023 жыл: 41.315.527 мың тенге) болған берешек жатады.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша АҚШ долларында білдірілген сауда және басқа да дебиторлық берешек дебиторлық берешектің жалпы сомасының 57% құрады (2023 жыл: 43%). Қалған дебиторлық берешек тәнгемен білдірілген.

Дебиторлық берешек пен шарттық активтері бойынша күтілетін кредиттік зияндарға бағалау резервіндегі өзгерістер төменде келтірілген:

	2024 жыл	2023 жыл
1 қантарға	2.430.186	2.855.147
 (Қалпына келтіру) / есептеу (16-ескертпеле)	89.145	(424.961)
31 желтоқсанға	2.519.331	2.430.186

Топтың 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бағалау резервтерінің матрицасын пайдалана отырып сауда және басқа да дебиторлық берешек бойынша кредиттік тәуекелге ұшырағыштығы туралы ақпарат:

Шарт бойынша активтер	Сауда және басқа да дебиторлық берешек						Жиыны
	Ағым- дағы	30 күнге дейін	30 -60 күн	61-90 күн	91 күннен артық		
Күтілетін кредиттік зияндар пайызы	–	0,04%	0,18%	13,05%	0,49%	98,11%	–
Есепті жалпы балансы құн	–	58.764.915	60.386	110.514	57.865	2.529.990	61.523.670
Күтілетін кредиттік зияндар	–	22.309	112	14.417	285	2.482.208	2.519.331

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**6. ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (жалғасы)**

Сауда және басқа да дебиторлық берешек

Топтың 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бағалау резервтерінің матрицасын пайдалана отырып сауда және басқа да дебиторлық берешек бойынша кредиттік тәуекелге ұшырағыштығы туралы акпарат:

Шарт бойынша активтер	Сауда және басқа да дебиторлық берешек						Жиыны
	Ағым- дағы	30 күнгө дейін	30 -60 күн	61-90 күн	91 күннен артық		
Күтілетін кредиттік зияндар пайызы	-	0,20%	0,65%	2,15%	1,65%	99,73%	-
Есепті жалпы баланстық құн	-	74.838.945	85.323	150.334	16.845	2.290.922	77.382.369
Күтілетін кредиттік зияндар	-	146.495	555	3.238	279	2.279.619	2.430.186

Ақша қаражаты мен оның баламалары

	2024 жыл	2023 жыл
Банктердегі теңгемен көрсетілген мерзімді салымдар	4.169.256	5.465.202
Банктердегі теңгемен көрсетілген қаражат	580.442	558.443
АҚШ долларында білдірілген банктердегі мерзімді салымдар	1.186	6.485.552
<u>Банктерде АҚШ долларында білдірілген қаражат</u>	<u>38</u>	<u>-</u>
	4.750.922	12.509.197

Банктердегі ақша қаражаты бойынша депозиттердің күн сайынғы банк мөлшерлемелеріне тәуелді болатын сыйакы мөлшерлемесі белгіленген. Банк депозиттері түрлі мерзімдерге Топтың тарату активтеріндегі мұқтаждығына қарай (бір күннен үш айға дейін) орналастырылады.

2024 жылғы 31 желтоқсанға теңгемен салымдар бойынша орташа алынған сыйакы мөлшерлемесі 15,05% (2023 жылы: 15,55%), АҚШ долларындағы салымдар бойынша 3,5% болды (2022 жылы: 3,25%).

7. ТАУАР-МАТЕРИАЛДЫҚ ҚОРЛАР

	2024 жыл	2023 жыл
Материалдар (өзіндік құны бойынша)	15.828.534	14.767.827
Шикі мұнай (өзіндік құнның ең азы және сатудың таза ықтимал бағасы бойынша)	5.531.828	12.553.034
<u>Тауар-материалдық корларды есептен шығару резервтері</u>	<u>(414.925)</u>	<u>(590.788)</u>
<u>Өзіндік құнның ең азы және сатудың таза ықтимал бағасы бойынша корлардың жиыны</u>	20.945.437	26.730.073

2024 жылғы 31 желтоқсанға Топтың 48.761 тонна шикі мұнайы резервуарлар мен транзитте болды (2023 жыл: 103.971 тонна).

8. САЛЫҚТАР БОЙЫНША АЛДЫН АЛА ТӨЛЕМ ЖӘНЕ ӨТЕЛУГЕ ҚҚС

Мың тенгемен	2024 жыл	2023 жыл
Өтелуге жататын ҚҚС	11.022.919	17.090.631
Экспорттық кеден бажы бойынша алдын ала төлем	9.984.568	22.385.076
<u>Басқа</u>	<u>3.538.414</u>	<u>832.554</u>
	24.545.901	40.308.261
<u>Минусы: өтелуге жататын ҚҚС құнсыздану резерві</u>	<u>(2.451.064)</u>	<u>(2.451.064)</u>
<u>Салықтар бойынша алдын ала төлем және өтелуге ҚҚС жиыны</u>	<u>22.094.837</u>	<u>37.857.197</u>

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

9. КАПИТАЛ

Шығарылуға рұксат етілген акциялар

2024 жылғы 31 желтоқсанға және 2023 жылғы 31 желтоқсанға шығарылымға жарияланған акциялардың жалпы саны 66.855.197 дана, бір акцияның номиналды құны 5 мың теңге, олар толығымен Бас компанияға тиесілі.

Дивидендтер

Қазақстандық заңнамаға сәйкес дивидендтер, егер Топтың теріс капиталы болса және дивидендтердің төленуі теріс капиталға әкеп соктырса, жарияланы алмайды. 2024 және 2023 жылдары Топ Бас компанияға дивидендтерді жариялаған жок және төлеген жок.

Акционерлерге өзге де бөлу

ҚР Үкіметінің 2021 жылғы 4 карашадағы № 784 қаулысымен бекітілген (ҚР Үкіметінің 2022 жылғы 2 ақпандығы № 41 қаулысына сай өзгерістермен бірге) Манғыстау облысы Жаңаөзен қаласының әлеуметтік-экономикалық дамуының 2021-2025 жылдарға арналған кешенді жоспарына сәйкес (бұдан әрі - КДЖ) Компанияға инфрақұрылымға инвестициялар, Жаңаөзен қаласының кейбір тұрғындарын көшіруді қаржыландауды және «Өзенинвест» МКК қызметін қаржыландауды бойынша белгілі бір міндеттемелер жүктелді. 2024 жылы Компания 15.861 мың теңге сомаға (2023 жылы: 119.722 мың теңге) міндеттемелерді төледі.

10. ҚАРЫЗДАР

2023 жылы Топ екі жыл ішінде бірнеше траншты игере отырып, Манғыстау облысында теңіз суын тұщыландауды зауытын және жеткізуін инфрақұрылымды салуга 126.030.000 мың теңге сомасында Бас компаниядан қарыз алу шартын жасады. 2024 жылдың ішінде Топ 41.248.006 мың теңге алды (2023 жылы: 32.068.362 мың теңге). Қарыз бойынша пайыздық мөлшерлеме 0,01% құрады. Қарыз 2025 жылы толық сомада өтеледі, алайда Бас компанияның кез келген уақытта қарызды мерзімін бұрын өтеуді талап етуге құқығы бар. Бастапқы тану күніне қарыздың әділ құны 2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанында жылдық 19,10% дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып күтілетін ақша ағындарының негізінде есептелді. 2024 жылы 6.223.968 мың теңге мөлшеріндегі дисконт капиталда танылды (2023 жылы: 8.910.203 мың теңге).

2024 жылы Топ ұлттық экономиканы жаңғыртуға және әртараптандыруға жәрдемдесу үшін Бас компаниядан 80.000.000 мың теңге сомасында қарыз алуға шарт жасасты. 2024 жылдың ішінде Топ 23.000.000 мың теңге алды. Қарыз мерзімі 2026 жылғы 31 желтоқсанға дейін, бұл ретте әрбір траншты өтеу мерзімі берілген күннен бастап 12 айдан аспайды. Қарыз бойынша пайыздық мөлшерлеме 0,01% құрады. Бастапқы тану күніне қарыздың әділ құны жылдық 17,25% дисконттау мөлшерлемесін пайдалана отырып күтілетін ақша ағындарының негізінде есептелді. 3.374.398 мың теңге мөлшерінде дисконт капиталда танылды.

2024 жыл үшін қарыздардың қозғалысы келесі кестеде көрсетілген:

Мың теңгемен

1 қантарға арналған сальдо	24.109.775
Қарыз алу	64.248.006
Пайыздар бойынша шығыстар (17 – ескертпе)	6.011
Қарызды бастапқы мойындау көзіндегі дисконт	(9.598.366)
Дисконт амортизациясы (17 – ескертпе)	8.725.839
31 желтоқсанға сальдо	87.491.265

2023 жыл үшін қарыздардың қозғалысы келесі кестеде көрсетілген:

Мың теңгемен

1 қантарға арналған сальдо	-
Қарыз алу	32.068.362
Пайыздар бойынша шығыстар (17 – ескертпе)	745
Қарызды бастапқы мойындау көзіндегі дисконт	(8.910.203)
Дисконт амортизациясы (17 – ескертпе)	950.871
31 желтоқсанға сальдо	24.109.775

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

11. РЕЗЕРВТЕР

	Салықтар және байланысты айыппұлдар мен есімпұлдар	Активтердің шығуы бойынша міндеттеме	Жұмыскерле рге сыяқылар	Жыныс
2023 жылғы 1 қаңтарға	18.639.979	72.174	14.267.069	14.234.564 47.213.786
Қосымша резервтер	-	-	-	485.524 485.524
Дисконт амортизациясы	1.562.790	-	1.223.016	1.538.861 4.324.667
Бағалаудағы өзгерістер	(856.595)	-	5.350.603	(142.299) 4.351.709
Жыл ішінде пайдаланылғаны	(4.193.275)	-	(592.747)	(1.143.683) (5.929.705)
2023 жылғы 31 желтоқсанға	15.152.899	72.174	20.247.941	14.972.967 50.445.981
Қысқа мерзімді бөлік	3.372.474	72.174	663.000	1.755.082 5.862.730
Ұзақ мерзімді бөлік	11.780.425	-	19.584.941	13.217.885 44.583.251
2023 жылғы 31 желтоқсанға	15.152.899	72.174	20.247.941	14.972.967 50.445.981
Қосымша резервтер	-	-	-	1.178.856 1.178.856
Дисконт амортизациясы	1.586.764	-	2.028.844	1.567.023 5.182.631
Бағалаудағы өзгеріс	(251.463)	-	(967.525)	404.453 (814.535)
Жыл ішінде пайдаланылғаны	(6.138.500)	-	(649.997)	(1.599.209) (8.387.706)
2024 жылғы 31 желтоқсанға	10.349.700	72.174	20.659.263	16.524.090 47.605.227
Қысқа мерзімді бөлік	592.062	72.174	669.503	2.050.277 3.384.016
Ұзақ мерзімді бөлік	9.757.638	-	19.989.760	14.473.813 44.221.211
2024 жылғы 31 желтоқсанға	10.349.700	72.174	20.659.263	16.524.090 47.605.227

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте және жынтық кіріс туралы есепте танылған сомалар байлайша көрсетілген:

	2024 жыл	2023 жыл
Жылдың соына белгіленген төлемдері бар зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелердің келтірілген құны	16.524.090	14.972.967
Таза міндеттемелер	16.524.090	14.972.967
Ағымдағы кезең қызметтерінің құны	392.390	377.857
Әткен жылдар қызметтерінің құны	786.466	-
Пайыздық шығыстар	1.567.023	1.538.861
Актуарлық пайда - пайдаға және зиянға жатқызылғаны	-	-
Актуарлық пайда - басқа да жынтық зиянға жатқызылғаны	404.453	(142.299)
Жыл ішінде танылған шығыстар	3.150.332	1.774.419

Ағымдағы қызметтердің және әткен жылдар қызметтерінің құны өндірістік шығыстар кұрамында жынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепке кіргізілген.

12. ПАЙДАЛЫ ҚАЗБАЛАРДЫ ӨНДІРУГЕ САЛЫНАТЫН САЛЫҚ ЖӘНЕ ТӨЛЕНУГЕ ЖАТАТЫН РЕНТАЛЫҚ САЛЫҚ

Мың тенге	2024 жыл	2023 жыл
Шикі мұнай экспортына рента салығы	4.614.750	24.543.968
Пайдалы қазбаларды өндіруге салынатын салық	3.991.591	14.021.856
Жыныс	8.606.341	38.565.824

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**12. ПАЙДАЛЫ ҚАЗБАЛАРДЫ ӨНДІРУГЕ САЛЫНАТЫН САЛЫҚ ЖӘНЕ ТӨЛЕНУГЕ ЖАТАТЫН РЕНТАЛЫҚ САЛЫҚ (жалғасы)**

Төленуге жататын рента салығындағы өзгерістер төменде келтірілген:

<i>Мың тәңгемен</i>	<i>2024 жыл</i>	<i>2023 жыл</i>
1 қаңтарға	24.543.968	26.725.298
Есептелгені (16-ескертпеле)	83.004.591	83.938.590
Төлемдер	(102.933.809)	(86.119.920)
31 желтоқсанға	4.614.750	24.543.968

Пайдалы казбаларды өндірге салынатын салықтағы өзгерістер төменде келтірілген:

<i>Мың тәңгемен</i>	<i>2024 жыл</i>	<i>2023 жыл</i>
1 қаңтарға	14.021.856	20.521.785
Есептелгені (15-ескертпеле)	18.155.440	60.200.847
Төлемдер	(28.185.705)	(66.700.776)
31 желтоқсанға	3.991.591	14.021.856

13. САУДА ЖӘНЕ БАСҚА Да КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

<i>Мың тәңгемен</i>	<i>2024 жыл</i>	<i>2023 жыл</i>
Сауда кредиторлық берешек	93.158.388	64.749.546
Қызметкерлердің алдындағы берешек	15.041.383	14.961.764
Төленуге жататын басқа да салықтар	3.250.803	2.981.468
Басқасы	3.074.948	3.242.188
Жиыны	114.525.522	85.934.966

Топтың сауда кредиторлық берешегі көбінесе ұнғымаларды бүргылау, ұнғымаларды жөндеу және негізгі құралдарды сатып алу жұмыстарының берешегімен білдірілген.

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда және басқа да кредиторлық берешекке мыналар кірді:

<i>Мың тәңгемен</i>	<i>2024 жыл</i>	<i>2023 жыл</i>
Байланысты тараптардың сауда кредиторлық берешегі (19-ескертпеле)	59.356.267	51.369.511
Бөлде үйімдардың сауда кредиторлық берешегі	33.802.121	13.380.035
Жиыны	93.158.388	64.749.546

Сауда кредиторлық берешектің баланстық құны мына валюталарда көрсетілген:

<i>Мың тәңгемен</i>	<i>2024 жыл</i>	<i>2023 жыл</i>
Тәңгемен сауда кредиторлық берешек	92.924.130	64.626.974
АҚШ долларында сауда кредиторлық берешек	234.258	122.572
Жиыны	93.158.388	64.749.546

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**14. САТЫП АЛУШЫЛАРМЕН ЖАСАЛҒАН ШАРТТАР БОЙЫНША ТҮСІМ**

	2024 жыл	2023 жыл
Экспорт		
Шикі мұнай	482.963.901	446.643.152
Банк сапасы	(161.919)	
Ішкі нарық		
Шикі мұнай	369.109.225	331.554.501
Газ	26.499	20.431
Басқа да тауарлар мен қызметтер	5.175.063	6.096.209
	857.112.769	784.314.293
	2024 жыл	2023 жыл
Географиялық нарық		
Швейцария	482.801.982	446.643.152
Қазақстан	374.310.787	337.671.141
	857.112.769	784.314.293

2024 жылы алдын ала баға бойынша түзету сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсімді 179.964 мың теңгеге азайтады (2023 жылы: 1.029.737 мың теңге сомаға үлғаиту).

15. САТУДЫҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

	2024 жыл	2023 жыл
Жұмыскерлерге сыйақылар	227.130.958	195.375.185
Жөндеу және қызмет көрсету қызметтері	109.495.071	99.033.891
Тозу, тауысылу және амортизация	98.619.511	74.347.354
Материалдар мен қорлар	34.796.203	31.875.075
Электр энергиясы	27.950.452	18.685.544
Пайдалы қазбаларды өндіру салығы (12-ескертпеле)	18.155.440	60.200.847
Мұлікке салынатын салық	8.685.933	8.183.755
Көлік шығыстары	7.779.338	6.339.252
Басқа салықтар	558.326	373.298
Экологиялық міндеттеме бойынша резервтегі өзгеріс (11-ескертпеле)	(251.463)	(856.595)
Басқасы	16.185.592	13.242.731
	549.105.361	506.800.337
Мұнай қалдықтарының өзгеруі	7.096.736	(5.821.698)
	556.202.097	500.978.639
Оның ішінде табиғи газдың өзіндік құны	4.777.741	4.980.130
Оның ішінде мұнайдың өзіндік құны	544.327.620	501.820.207

16. ӨТКІЗУ ШЫҒЫСТАРЫ, ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

	2024 жыл	2023 жыл
Рента салығы (12-ескертпеле)	83.004.591	83.938.590
Экспорттық кеден бажы	71.456.306	63.347.733
Көлік шығыстары	66.550.563	59.256.562
Жұмыскерлерге сыйақылар	11.289.206	8.720.569
Жөндеу және қызмет көрсету қызметтері	664.616	536.353
Демеушілік	376.075	682.369
Тозу, тауысылу және амортизация	288.299	235.341
Кеңес беру және аудиторлық қызметтер	145.440	106.523
ККЗ резервін (қалпына келтіру) / Есептеу (6-ескертпеле)	89.145	(424.961)
Басқа салықтар	32.613	135.342
Айыппұлдар мен өсімақылар	5.191	280.834
Басқасы	4.097.424	2.842.401
	237.999.469	219.657.656

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР (жалғасы)

17. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫНДАР

<u>Мың тәңгемен</u>	<u>2024 жыл</u>	<u>2023 жыл</u>
Қарыздар бойынша дисконт амортизациясы (10-ескертпе) Активтерді есептен шығару міндеттемелері бойынша дисконт амортизациясы (11-ескертпе)	8.725.839	950.871
Экологиялық бағдарлама бойынша міндеттемелерді төлеуге дисконт амортизациясы (11-ескертпе)	2.028.844	1.223.016
Белгілінген төлемдердің міндеттемелері бойынша дисконт амортизациясы (11-ескертпе)	1.586.764	1.562.790
Қарыздар бойынша пайыздық шығыстар (10-ескертпе)	1.567.023	1.538.861
Басқасы	6.011	745
	401.827	5.984
	14.316.308	5.283.012

18. ТАБЫС САЛЫҒЫ

Кезеңдегі табыс салығы бойынша шығыстар былайша көрсетілген:

	<u>2024 жыл</u>	<u>2023 жыл</u>
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы	14.462.809	4.038.476
Алдыңғы жылдар үшін корпоративтік табыс салығын түзету	1.306.236	(420.356)
Ағымдағы табыс салығы	15.769.045	3.618.120
Кейінге қалдырылған корпоративтік табыс салығы бойынша (үнемділік) / шығыс	12.025.853	9.057.136
Кейінге қалдырылған табыс салығы	12.025.853	9.057.136
Табыс салығы бойынша шығыс	27.794.898	12.675.256

Келесі кестеде Қазақстандағы табыс салығының мөлшерлемесін Топтың салық салынғанға дейінгі пайдаға тиімді салық мөлшерлемесімен салыстырып тексеру келтірілген.

	<u>2024 жыл</u>	<u>2023 жыл</u>
Салық салынғанға дейінгі пайда	6.948.128	23.792.462
Табыс салығы бойынша шығыс	27.794.898	12.675.256
Тиімді салық мөлшерлемесі	400%	53,27%
Ресми мөлшерлеме бойынша табыс салығының шығыстары	1.389.626	4.758.492
Алдыңғы жылдар үшін корпоративтік табыс салығын түзету	1.306.236	(420.356)
Әзіндік құнсыздандыру бойынша танылмаған салық активі	3.681.532	1.080.625
Алдыңғы жылдың кейінге қалдырылған табыс салығына қатысты түзету	334.225	40.256
Активтердің құнсыздандыру бойынша танылмаған салық активі	10.502.197	6.432.404
Алдыңғы жылдың кейінге қалдырылған табыс салығына қатысты түзету	2.545.441	512.658
Қарыздар бойынша дисконт амортизациясының шығыстары	1.745.168	190.323
Жұмыскерлердің сыйақы міндеттемелері бойынша шығыстар	2.511.400	-
Қызметкерлер мен олардың отбасы мүшелері үшін өлеуметтік сипаттағы шығыстар	817.528	10.784
Демеушілік көмек және іс-шараларды өткізу бойынша шығыстар	530.311	106.486
Негізгі құралдардың шығуынан болған залал/(кіріс)	380.283	(49.152)
Есептен шығарылмайтын шығыстар	2.050.951	12.885
Табыс салығы бойынша шығыс	27.794.898	12.675.256

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**18. ТАБЫС САЛЫҒЫ (жалғасы)**

КТС жататын кейінге қалдырылған салық бойынша активтердегі өзгерістер былайша көрсетілген:

Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттеме

Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер	Резервтер	Салықтар	Басқасы	Жиыны
2023 жылғы 1 қаңтарға	(9.526.809)	8.624.359	11.317.150	2.108.204
Пайда мен зиян құрамында танылды	(8.991.213)	2.046.426	(3.334.067)	1.221.718
2023 жылғы 31 желтоқсанға	(18.518.022)	10.670.785	7.983.083	3.329.922
Пайда мен зиян құрамында танылды	(5.511.879)	(2.949.441)	(3.328.817)	(235.716)
2024 жылғы 31 желтоқсанға	(24.029.901)	7.721.344	4.654.266	3.094.206
				(8.560.085)

19. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР

«Жалпы бақылаудағы үйымдар» санатына ҚМГ ҰК бақылайтын үйымдар кіреді. «Басқа да байланысты тараптар» санатына Самұрық-Қазына бақылайтын үйымдар жатады.

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар үшін байланысты тараптармен сатулар және сатып алулар, сондай-ақ 2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына байланысты тараптармен мәмілелер бойынша сальдо былайша көрсетілген:

	2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін
Тауарлар мен қызметтерді сату		
Жалпы бақылаудағы үйымдар	482.963.901	446.643.152
ҚМГ ҰК	369.047.447	337.670.603
Сатылған мұнайға банк сапасы бойынша шығыстар (Бас компания)	(161.916)	-
Тауарлар мен қызметтерді сатып алу		
ҚМГ ҰК	15.595.170	10.350.498
Жалпы бақылаудағы үйымдар	186.214.426	151.454.645
Басқа да байланысты тараптар	28.086.760	19.902.570
Жалақы және басқа да қысқа мерзімді төлемдер		
Директорлар кеңесінің мүшелері	17.333	16.783
Саны	2	2
Басқарма мүшелері	500.437	440.657
Саны	8	9
	2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан
Сауда және басқа да дебиторлық берешек пен берілген аванстар		
Жалпы бақылаудағы үйымдар	68.867.043	59.620.023
ҚМГ ҰК (б-ескертпе)	24.334.486	41.315.527
Басқа да байланысты тараптар	1.212.618	1.751.110
Сауда кредиторлық берешек		
ҚМГ ҰК	18.294.975	25.604.666
Жалпы бақылаудағы үйымдар	40.092.474	24.340.100
Басқа да байланысты тараптар	968.818	1.424.745

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

19. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР (жалғасы)

Сатулар және дебиторлық берешек

Байланысты тараптарға сатулар шикі мұнайды ҚМГ ҰК тобының кәсіпорындарына экспорттық және ішкі сатуды білдіреді. Байланысты тараптарға экспорттық сатулар 2024 жылғы шикі мұнайдың 1.865.426 тоннасын (2023 жыл: 1.774.961 тонна) құрады. Шикі мұнайды сату бағасы фрахт, сактандырудың құнына және сападағы айырмаса берілетін жеңілдікке түзетілген Platt's баға белгілеуіне сілтеме жасай отырып айқындалады. Экспортка мұндай сатулар бойынша бір тоннаның орта бағасы шамамен 2024 жылы 258.903 теңге (2023 жылы 251.636 теңге) болды.

Сонымен бірге, ТопКомпания шикі мұнайды ішкі нарыққа Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысына сәйкес ҚМГ ҰК арқылы жеткізеді. Ишкі нарыққа жеткізу көлемі 2024 жыл үшін өндірілген шикі мұнайдың 3.258.323 тоннасын құрады (2023 жыл: 3.036.194 тонна). Ишкі нарықтағы сату бағасы 2016 жылғы 1 сәуірден бастап Бас компаниямен жасалған келісіммен анықталды. 2018 жылғы 1 шілдеден бастап Топ шикі мұнайды ішкі нарықта ҚМГ ҰК-мен жасалған шартқа сәйкес баға бойынша сата бастады.

2024 жылы ішкі нарыққа жеткізілген мұнай үшін Топ бір тоннасы үшін орташа шамамен 113.263 теңге алды (2023 жылы шамамен 109.195 теңге).

Байланысты тараптар бойынша сатудан түскен сауда және басқа да дебиторлық берешек негізінен экспорттық өткізу жөніндегі операцияларға қатысты сомаларды білдіреді.

Сатып алу және кредиторлық берешек

Шикі мұнайды сатқаны үшін агенттік сыйакы 2024 жылы 172.552 мың теңге болды (2023 жыл: 164.184 мың теңге). Каспий Мұнай құбыры Консорциумы көрсеткен тасымалдау қызметтерін ҚМГ ҰК Тобы 8.510.685 мың теңге мөлшерінде өтеп берді (2023 жыл: 4.833.917 мың теңге).

20. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ

Топтың сауда және басқа да кредиторлық берешек пен қарыздар сияқты түрлі қаржылық міндеттемелері бар. Топтың сауда дебиторлық берешек, қысқа мерзімді және ұзак мерзімді салымдар және ақша қаражаты мен оның баламалары сияқты түрлі қаржы активтері бар.

Топ валюталық тәуекелге, кредиттік тәуекелге, өтімділік тәуекеліне және шикізат тауарларына бағалардың өзгеру тәуекеліне ұшырағыш келеді.

Валюталық тәуекел

Топтың шетел валютасын айырбастау бағамдарының өзгеру тәуекеліне ұшырағыштығы, ең алдымен, Топтың операциялық қызметіне жатады, ейткені өткізудің негізгі бөлігі АҚШ долларында деноминацияланған, ал барлық шығыстар теңгемен деноминацияланған, сондай-ақ шетел валютасында деноминацияланған инвестицияларға жатады.

Төмендегі кестеде Топтың салық салынғанға дейінгі табысының АҚШ долларының айырбас бағамының мүмкін өзгерістеріне сезімталдығын талдау көрсетілген, ері оның ықтималдылығын барлық басқа параметрлердің өзгермеуі талабымен (монетарлық активтер мен міндеттемелердің әділ құнының өзгеруі салдарынан) негізделген түрде болжауға болады.

	Теңгенің АҚШ долларының бағамына үлғаюы / (азаюы)	Салық салынғанға дейін пайдаға әсері
2024 жыл		
АҚШ доллары	9,09%	2.956.921
АҚШ доллары	(7,34%)	(2.388.939)
2023 жыл		
АҚШ доллары	14,15%	6.338.156
АҚШ доллары	(14,15%)	(6.338.156)

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

20. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТЫ ЖӘНЕ САЯСАТЫ (жалғасы)

Кредиттік тәуекел

Топ өзінің сауда дебиторлық берешегіне орай кредиттік тәуекелге ұшырағыш келеді. Сатудың үлкен бөлігін Топ ҚМГ ҰК үлестес кәсіпорнына жүзеге асырады және Топтың соған қатысты дебиторлық берешек бойынша тәуекелдің айтарлықтай шоғырлануы бар. Дебиторлық берешектің косымша елеусіз үлесі біртекті топтар бойынша бөлінген және жиынтық негізде құнсыздану мәніне үнемі бағаланып отырады, соның нәтижесінде Топтың үмітсіз берешек бойынша тәуекелі елеусіз болып табылады.

Топ сондай-ақ өзінің инвестициялық қызметінің нәтижесінде кредиттік тәуекелге ұшырағыш келеді. Топ салымдарды қазақстандық банктерге орналастырады.

Қаржы мекемелеріндегі шоттарда қалған қалдықтармен байланысты кредиттік тәуекелді Бас Компанияның казынашылық департаменті Топтың ақша қаражатын басқару саясатына сойкес бақылап отырады. Топтың қаржы мекемелерінің дефолтынан туындағыны кредиттік тәуекелге сезімталдығының ең үлкен мөлшері бұл қаржы активтерінің баланстық құнына тең болады.

Келесі кестеде «Standard and Poor's» кредиттік рейтингілерін пайдалана отырып есепті күнге банктерде орналастырылған қаржы активтерінің сальdosы көрсетілген, егер өзгесі көрсетілмесе.

	Рейтинг ¹				
	Орналасқан жері	2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан	2023 жылғы 31 желтоқсан

Банктер

«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	Қазақстан	BB+ (тұрақты)	BB (тұрақты)	12.860.772	18.439.038
				12.860.772	18.439.038

* Дерек көзі: тиісті жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша банктер мен рейтинг агенттіктерінің ресми сайттары.

Өтімділік тәуекелі

Топ өтімділікті жоспарлау құралын пайдалана отырып, өтімділік тәуекелін бақылайды. Осы құралдың көмегі арқылы қаржылық инвестициямен және қаржы активтерімен байланысты төлем мерзімі (мысалы, дебиторлық берешек, басқа да қаржы активтері), сондай-ақ операциялық қызметтен болатын болжамды ақша ағымдары талданады.

Жергілікті банктерде қыска мерзімді және ұзак мерзімді салымдарды пайдалану арқылы қаржыландырудың үздіксіздігі мен икемділігі арасындағы балансты колдау Топтың мақсаты болып табылады.

Келесі кестеде Топтың 2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша қаржылық міндеттемелерін өтеу мерзімдері бойынша шарттық дисконттамаған төлемдердің негізінде ақпарат көрсетілген:

	Талап етілгенге дейін	3 айдан кем	3 -12 ай	5 жыл - 5 жылда настам			Жынысы
				1 жыл	-	жылда	
2024 жыл							
Сауда және басқа да кредиторлық берешек	114.525.522	-	-	-	-	-	114.525.522
Карызы	73.322.379	-	23.000.000	-	-	-	96.322.379
	187.847.901	-	23.000.000	-	-	-	210.847.901

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

20. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТЫ ЖӘНЕ САЯСАТЫ (жалғасы)

Өтімділік тәуекелі (жалғасы)

	Талап етілгенге дейін	3 айдан кем	3 -12 ай	1 жыл – 5 жыл	5 жылдан астам	Жиыны
2023 жыл						
Сауда және басқа да кредиторлық берешек	85.934.966	-	-	-	-	85.934.966
Қарыз	32.068.362	-	-	-	-	32.068.362
	118.003.328	-	-	-	-	118.003.328

Шикізат тауарларына бағалардың өзгеру тәуекелі

Топ халықаралық нарықтарда АҚШ долларында бағасы белгіленетін шикі мұнайға бағалардың өзгеру тәуекеліне үшірағыш. Топ, шикі мұнайдың келешектегі бағасының түрлі деңгейлеріне қатысты сезімталдықты талдауды қоса алғанда, жыл сайынғы бюджеттерді және мерзімді болжамдарды дайындаиды.

Капиталды басқару

Топ Бас компанияның капиталын басқарудың максаттарын, саясатын және процедураларын ұстанады. Компания капитал құрылымын сактау және өзгерту максатында дивидендтерді төлеу мөлшерін реттей алады, акционерлерге капиталды қайтара алады, жаңа акцияларды шығара алады және Бас компаниядан қаржыландыруды ала алады.

21. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ

Әділ құн

Сауда дебиторлық берешек, мерзімді депозиттер, сауда кредиторлық берешек және қарыздар сияқты қаржы құралдарының әділ құны шамамен олардың балансстық құнына тең.

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына Топтың 1-ші немесе 2-ші деңгейдегі қаржы құралдары ретінде жіктелген қаржы құралдары болмады.

22. ШАРТТЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Саяси және экономикалық жағдайлар

Қазақстанда экономикалық реформалар және нарыктық экономиканың талаптарына жауап беретін құқықтық, салықтық және әкімшілік инфрақұрылымды дамыту жалғасуда. Қазақстан экономикасының келешек тұрақтылығы көпшілік жағдайларда осы реформалардың барысына, сондай-ақ Үкіметтің экономика, қаржы және ақша-кредит саясаты саласында колданатын шараларының тиімділігіне тәуелді.

Ішкі нарыққа жеткізу міндеттемелері

Қазақстанның үкіметі мұнай өндіруші компанияларды ішкі энергетикалық мұқтаждыктарды қамтамасыз ету мақсатында өндірілген шикі мұнайдың бір бөлігін ішкі нарыкка жеткізуге міндеттейді. 2018 жылғы 1 шілдеден бастап Топ шикі мұнайды ҚМГ ҮК-ға мұнайды сатып алу туралы шарттың негізінде сатады. Егер Үкімет қазіргі уақытта Топ жеткізетін көлемнен асатын шикі мұнайдың косымша көлемін жеткізуге міндеттеген жағдайда, мұндай жеткізілімдер нарыктық бағалар бойынша жеткізілімдерден басым болады және шикі мұнайды сатудан түсетін түсімнен әлде кайда аз түсімді өндіретін болады, бұл өз кезегінде Топ қызметіне, перспективасына, қаржылық жағдайына және қызмет нәтижелеріне елеулі және теріс тигізуі мүмкін.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

22. ШАРТТЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Салық салу

Қазақстандық салық заңнамасы мен нормативтік-құқықтық актілері үздіксіз өзгерістер мен түрлі түсіндімелердің нысаны болып табылады. Жергілікті, өнірлік және республикалық салық органдарының арасындағы пікірлерде болатын келіспеушіліктер сирек емес, оған қоса ХКЕС-тің түсімге, шығыстарға және қаржылық есептіліктің басқа да баптарына қатысты тәсілі жөніндегі пікір. Қазақстандық салық заңнамасын анықталған және расталған бұзушылықтары үшін қолданыстағы айыппұлдар мен өсімпұлдар режимі өз қатаандығымен ерекшеленеді. Қазақстандық салық салу жүйесінің екіштілігінде орай салықтардың, айыппұл санкциялары мен өсімпұлдардың накты сомасы, егер олар болса, казіргі уақытқа дейін шығыстарға жатқызылған және 2024 жылғы 31 желтоқсанға есептелген сомадан асып кетуі мүмкін.

Топ басшылығы оның салық заңнамасын түсіндіруі орынды болып табылады және Топтың салық позициясына қатысты жол берілетін негіздері бар деп есептейді.

Халықаралық салық реформасы - Pillar II үлгілік ережелері

Топ Самұрық-Қазынаның жанама еншілес ұйымы болып табылады. Самұрық-Қазынаның әртүрлі юрисдикцияларда жұмыс істейтін еншілес ұйымдары бар, оларда Pillar II үлгілік ережелері қабылданған немесе айтарлықтай дәрежеде қабылданған. Алайда, Топ Pillar II үлгілік ережелері әлі енгізілмеген (Қазақстан) юрисдикцияда жұмыс істейтіндіктен, бұл үлгілік ережелері Топта қолдануға жатпайды.

Экспорттық мәмілелер бойынша салық салу

«Трансферттік баға белгілеу туралы» ҚР Занына сай халықаралық іскерлік операциялар, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында тараптардың өзара қарым-қатынастарына немесе мәміле бағасының нарықтық бағадан ауытқу дәрежесіне қарамастан жасалған кейбір мәмілелер трансферттік баға белгілеу кезінде («ТББ») мемлекеттік бакылауға алынады. Нарықтық бағаны есептеу кезінде дифференциалды кұрауыштар құжаттармен немесе ақпарат көздерімен расталтуы тиіс.

2024 жылы, сондай-ақ өткен кезеңдерде, Топ ҚМГ ҰК тобына кіретін байланысты тараптың атына мұнайды шетелге экспорттады. ТБ туралы Заңның талаптарына сәйкес үәкілдегі органдардың мәмілелеге қатысушылардан, мемлекеттік органдардан және үшінші тұлғалардан нарықтық баға мен дифференциалды анықтауға қажетті ақпаратты, сондай-ақ ТБ бойынша бақылау жасау үшін басқа да деректерді сұратуға құқығы бар.

2024 жылғы дифференциалдың мөлшерін растайтын экспорттық операциялар бойынша бастапқы құжаттаманың түпнұсқаларын, сондай-ақ баррель неттоға фрахттың есептелуін растайтын құжаттарды қоса алғанда, барлық қажетті құжаттарды толық көлемде және «Трансферттік баға белгілеу туралы» ҚР Заңның қолданыстағы талаптарына сәйкес салықтық тексеру басталғанға дейін жинактауды мұнайды өткізу агентті болып табылатын ҚМГ ҰК жүзеге асырады. Топ басшылығы құжаттардың болмауы себебімен салық салу объектілерін түзетуге байланысты тиісті салық міндеттемелерін, өсімпұлдар мен әкімшілік айыппұлдарды қосымша есептеу тәуекелі елеусіз болып табылмайды деп есептейді.

Экологиялық міндеттемелер

Қазақстанда қоршаган ортаны корғау жөніндегі заңнама даму үдерісінде, сондықтан да тұракты өзгерістерге ұшырады. Қоршаган ортаны корғау саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзғаны үшін айыппұлдар елеулі болуы мүмкін. 11-ескертпеде ашылып көрсетілген сомалардан басқа, басшылық Топтың қаржылық жай-куйіне, жыныстық кіріс туралы есепке немесе ақша қараждатының козғалысы туралы есепке айтарлықтай әрі теріс ете алатын ықтимал экологиялық міндеттемелер жок деп есептейді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР (жалғасы)

22. ШАРТТЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)

Экологиялық міндеттемелер (жалғасы)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша радиоактивті қалдықтардың көлемі: металл сыйықтары – 10.156 мың тонна, мұнай шламдары – 32.937 мың тонна (2023: 66.313 мың тонна және тиісінше 31.138 мың тонна).

Демеушілік

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 2 ақпандагы № 41 қаулысымен бекітілген Жаңаөзен қаласын әлеуметтік-экономикалық дамытудың Кешенді жоспары шеңберінде қаржыландыру жөніндегі міндеттемелер болашақта пайдалы қазбаларды өндіру салығы бойынша жеңілдіктер қолданылған кезде туындаиды. Тиісінше, Топ басшылығы бұл міндеттемелер шартты міндеттемелер болып табылады және салық жеңілдіктерін алу кезеңінде есептелуге жатады деп санайды.

Пайдалы қазбаларды өндіру салығы бойынша жеңілдікті мөлшерлеме

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 27 маусымдағы № 449 қаулысына сәйкес Топ Өзен кен орнының бір бөлігі бойынша мұнайдың сулануына байланысты пайдалы қазбаларды өндіру салығы бойынша 2,6% мөлшерінде жеңілдікті мөлшерлеме алды. Қаулыға сәйкес, жеңілдік мөлшерлемесі 2019 жылғы 1 қантардан бастап Өзен кен орны бөлігінде (14, 16, 17 көкжиектер) қолданылады және келісімшарт мерзімінің сонына дейін қолданылды. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 15 маусымдағы № 474 қаулысына сәйкес, 2019 жылғы 27 маусымдағы №449 қаулысына өзгерістер енгізілді, оған сәйкес жеңілдікті мөлшерлеме барлық көкжиектерде қолданылады.

Мұнай және газ кен орындарына арналған лицензиялар

Топ жер қойнауын пайдалануға арналған лицензиялар мен тиісті келісімшарттардың талаптарын орындауға қатысты мемлекеттік органдардың тарапынан мерзімді тексерулердің объектісі болып табылады. Басшылық мұндай тексерулердің барысында анықталған мәселелерді шешуге қажетті түзету шараларын келісу бойынша мемлекеттік органдармен ынтымактасады. Лицензияда камтылған ережелерді орындауда айыппұлдарға, есімпұлдарға, шектеуге, лицензияның тоқтата тұрылуына немесе қайтарылып алынуына экеліп соқтыруы мүмкін.

Топ басшылығы келісімшарттардың немесе лицензиялардың талаптарын орындауда қатысты кез келген мәселелер келіссөздер немесе түзеу шаралары арқылы шешіледі және Топтың қаржылық жағдайына, жынтық кіріс туралы есепке немесе ақша қаржатының қозғалысы туралы есепке айтарлықтай әсерін тигізбейді. Топтың мұнай мен газдың кен орындары Маңғыстау облыстық әкімшілігіне тиесілі жерде орналасқан. Лицензияларды Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі берді және Топ осы кен орындарында мұнай мен газды барлау және өндіру үшін пайдалы қазбаларды өндіруге салынатын салықты және үстеме пайдаға салынатын салықты төлейді.

2017 жылы Топ байланысты тарап «Қаз ГӨЗ» ЖШС-нен Ақтас, Тасболат, Қарамандыбас, Батыс Тенге және Оңтүстік Жетібай газ кен орындарына жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алды. Мерзімінің аяқталуына байланысты Өзен және Қарамандыбас кен орындарына іргелес аумакта көмірсүтек шикізатын барлауды жүргізуге арналған № 3579 келісімшарт ҚР Энергетика министрлігіне қайтару сатысында тұр. Топтың негізгі лицензиялары мен олардың қолданылу мерзімдерінің аяқталатын күндері келесі кестеде көрсетілген:

Кен орны	Келісімшарт	Қолданылу мерзімінің аяқталу күні
Өзен және Қарамандыбас	№ 40	2036 жыл
Ақтас	№ 65	2037 жыл
Тасболат	№ 66	2037 жыл
Қарамандыбас	№ 67	2037 жыл
Батыс Тенге	№ 68	2037 жыл
Оңтүстік Жетібай	№ 69	2031 жыл

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**22. ШАРТТЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (жалғасы)**

Мұнай және газ кен орындарына лицензиялар бойынша келісімшарттық міндеттемелер

Жыл	Күрделі шығындар	Операциялық шығыстар
2025	145.787.027	1.630.262
2026	59.611.422	2.177.404
2027	33.880.254	2.228.501
2028	17.893.679	2.281.641
<u>2029.-2036</u>	<u>280.000</u>	<u>9.536.906</u>
	257.452.382	17.854.714

Компанияның заңды мекенжайы:

«Өзенмұнайгаз» акционерлік қоғамы

Сәтбаев көшесі, 3-ғимарат,

130200 Жаңаөзен,

Қазақстан Республикасы,

Телефоны: +7(72934) 63 110

Факс: +7(72934) 63 390

www.ozen.kz